LOVOSICKÝ DNEŠEK

ÚNOR 2021

Informační měsíčník města Lovosice • náklad 5 000 ks • do všech domácností ZDARMA • ročník 11 • číslo 2 • 5. únor 2021

ZASTUPITELÉ SCHVÁLILI ROZPOČET NA ROK 2021

(více na str. 2, foto M. Tendlerová)

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané, jako na každém počátku roku se pozornost všech obrací k plánovanému rozpočtu. Tato částka, s níž město hospodaří, se rok od roku snižuje a příjmy nejsou pro rozvoj města dostačující. Valná většina měst a obcí obecně nemá žádný způsob, jak navýšit vlastními prostředky rozpočet, a tak musí čekat na finance od státu. V nemnoha městech byli v minulosti prozíravější a dnes vydělávají třeba na pronájmu městských bytů, jiná mají to štěstí, že vydělají na lázeňském provozu.

Náklady na investice, opravy a pochopitelně i mzdy a další potřeby ročně vzrůstají. Letos navíc je vše komplikováno pandemií. Na stranu jednu by bylo potřeba podpořit investicemi ekonomiku, na straně druhé mnoho firem se nalézá v dluzích a jiné jsou před krachem. Celosvětová ekonomika ovšem není špatná, vydělávají totiž hlavně nadnárodní korporace, banky a spekulanti. Kryptoměny jdou hodnotově vzhůru, přesto že nejsou podloženy vůbec ničím. Mnoho financí, ale i dluhů tak existuje pouze na papíře. Přes všechna tato úskalí se ale musíme přenést, chceme-li se posunout dál. Naše zastupitelstvo města schválilo rozpočet, který je vyrovnaný. Investice se budeme snažit naplňovat dle akutnosti a toho, jak budou přicházet finance od státu. Všechny resorty jsme se snažili pokrýt tak, aby bylo vše potřebné zajištěno. Vloni se pro lepší přehled zavedlo rozčlenění na opravy, investice a projekty. Letos vznikla semaforová grafika, která označuje akce s nejvyšší prioritou, tj. havárie, opravy a následně další investice. Podrobněji se dočtete v následujících článcích.

Pravidelně na tomto místě zvu všechny na plesové zábavy a veselice či zajímavé kulturní programy. Ty si bohužel stále musíme odříkat. Nepřestávejme ale společně doufat, že se situace konsoliduje. Nepřipouštějme si katastrofické scénáře a věnujme se tomu, na co bychom jindy neměli čas, a nejvíce času věnujme těm, kteří si to nejvíce zaslouží, našim nejbližším.

Milan Dian

Sociální služby O očkování seniorů je v Lovosicích zájem 3
Aktuality Město si chce vzít úvěr na ubytovnu na zimáku 4
Investice Investiční plány města na rok 2021 6-7
Rozhovor Chata na Lovoši má nové nájemce 14

Návrh rozpočtu města Lovosice pro rok 2021

Návrh rozpočtu počítá s tím, že pro tento rok bude rozpočet schodkový, neboť příjmy ve výši 228,79 mil. Kč jsou o cca 44,91 mil. nižší než plánované výdaje ve výši 273,70 mil. Kč. Tento rozdíl bude financován zůstatkem na běžném účtu ve výši cca 46,1 mil. Kč. Tímto krokem je návrh rozpočtu vyrovnán a celkové příjmy jsou plánovány ve výši cca 274,89 mil. Kč. Celkové výdaje jsou plánovány ve výši 273,70 mil. Kč a rezerva je ve výši 1,185 mil. Kč. Pokud se podíváme na příjmovou stránku návrhu rozpočtu, tak její největší část tvoří daňové příjmy, které byly stanoveny na základě predikce Ministerstva financí ČR, ve výši cca 149,84 mil. Kč a tvoří cca 54,51 % celkových příjmů. Nedaňové příjmy jsou predikovány ve výši cca 17,12 mil. Kč a tvoří cca 6,23 % celkových příjmů. Kapitálové příjmy jsou predikovány ve výši 0,11 mil. Kč a tvoří cca 0,04 % celkových příjmů. Transfery a fondy jsou predikovány ve výši 61,72 mil. Kč a tvoří cca 22,45 % celkových příjmů. Financování je ve výši 46,1 mil. Kč, tvoří cca 16,77 % celkových příjmů a je tvořeno disponibilním zůstatkem běžných účtů. Výdaje návrhu rozpočtu jsou rozděleny na běžné výdaje a kapitálové výdaje. Běžné výdaje byly navrženy ve výši cca 249,64 mil. Kč a tvoří cca 90,82 % celkových výdajů. Kapitálové výdaje jsou navrženy ve výši cca 19,69 mil. Kč a tvoří cca 7,16 % celkových výdajů. Financování tvoří splátky ve výši cca 5,55 mil. Kč, tj. cca 2,02 % z celkových výdajů, a jsou to splátky investičního úvěru. V souvislosti se zákonem č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, § 5 odst. 3 oznamujeme, že rozpočet předchozího roku a jeho plnění lze nalézt na webovém portálu ministerstva financí: https://monitor.statnipokladna.cz/ a rovněž na stránkách města Lovosice v aplikaci Rozklikávací rozpočet.

Ing. Miroslav Stehlík, vedoucí ekonomického odboru

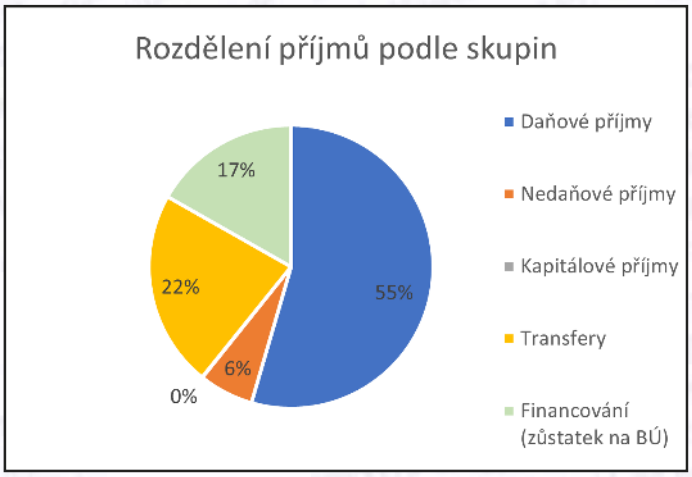

Rozdělení příjmů podle skupin	Příjmy tis. Kč
Daňové příjmy	149 839,00
Nedaňové příjmy	17 121,10
Kapitálové příjmy	110,00
Transfery	61 718,29
Financování (zůstatek na BÚ)	46 100,00
Celkem příjmy	**274 888,39**

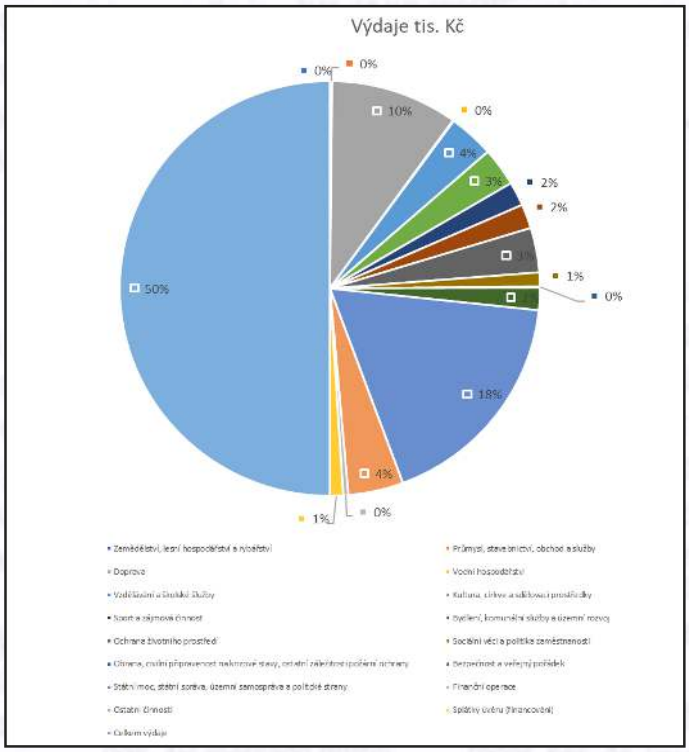

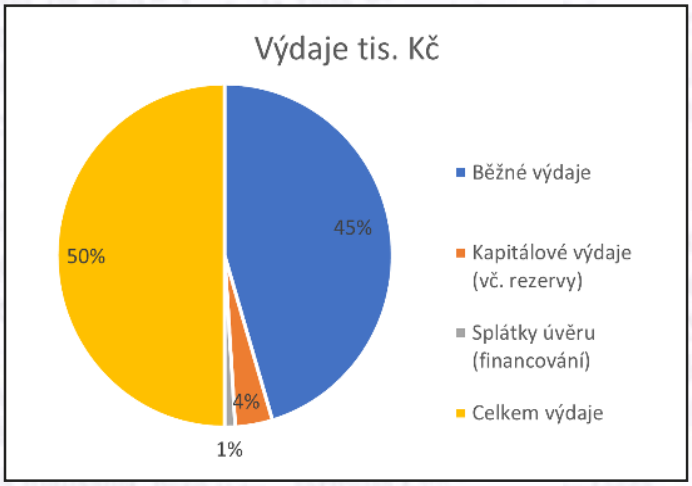

Rozdělení výdajů podle skupin	Výdaje tis. Kč
Běžné výdaje	249 641,20
Kapitálové výdaje (vč. rezervy)	19 692,91
Splátky úvěru (financování)	5 554,28
Celkem výdaje	**274 888,39**

Rozdělení výdajů podle odvětví	Výdaje tis. Kč
Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	201,00
Průmysl, stavebnictví, obchod a služby	747,00
Doprava	53 825,50
Vodní hospodářství	410,00
Vzdělávání a školské služby	19 254,00
Kultura, církve a sdělovací prostředky	16 385,80
Sport a zájmová činnost	10 286,76
Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	10 409,50
Ochrana životního prostředí	19 110,00
Sociální věci a politika zaměstnanosti	6 076,50
Obrana, civilní připravenost na krizové stavy, ostatní záležitosti požární ochrany	354,90
Bezpečnost a veřejný pořádek	9 609,00
Státní moc, státní správa, územní samospráva a politické strany	97 187,98
Finanční operace	23 336,05
Ostatní činnosti	2 140,12
Splátky úvěru (financování)	5 554,28
Celkem výdaje	**274 888,39**

Očkování: Senioři se nebojí, o vakcínu mají zájem

Celou republikou nyní běží informace o očkování. Systém registrace se stále upravuje a aktualizuje. Prvními, kdo krom lékařů a lidí, kteří se přímo podílejí na boji s covidem, mají být naočkováni, jsou senioři starší 80 let. Vzhledem k stále se prodlužujícímu věku dožití lidí v Evropě to není nijak zanedbatelné množství obyvatel. Mnoho z nich přesto, že jsou soběstační a zvládají mnoho věcí, se jen těžko orientuje v osmikrokové registraci, která navíc předpokládá bravurní ovládání chytrého telefonu či PC. Také nemají povědomí, kdo a jak bude očkování provádět. (Zdravotní péči nezajišťuje město, ale stát, potažmo kraj! Ten určí místa, kde se bude očkovat – nejčastěji pochopitelně nemocnice a dobrou cestou, vzhledem k jejich síti, se ukazují též ordinace praktických lékařů. Všechna tato opatření představují obrovský nápor na organizační aparát, lékaře a logistiku. Samostatnou kapitolou pak je dostupnost vakcín, kterou opět zajišťuje stát.) Vedení města skrze spolupráci odboru sociálních věcí a zdravotnictví a útvaru krizového řízení zahájilo oslovování dotčených seniorů s nabídkou možné pomoci.
Zeptali jsme se také ředitele domova pro seniory Mgr. Pawla Szymańského,

Senioři jsou nejzranitelnější skupinou, neboť v době koronaviru si už všichni vytrpěli dost. Uplynulé měsíce byly pro všechny velmi náročné. Velmi citlivě vnímáme význam návštěv. S laskavou pomocí pracovníků v sociálních službách se podařilo vytvořit rozmanitou síť podpory a aktivizace klientů. Tyto aktivity (keramika, pletení, výtvarné aktivity, trénování paměti, zpívání, četba) jsou zajímavým rozptýlením. Seniory potěší a pomáhají překonat důsledky společenské deprivace plynoucí z nedobrovolné izolace, samoty a odloučení od rodin. V objemu informací se ne vždy orientují a rozumí jim. U osaměle žijících klientů tak mohou v důsledku izolace vznikat tísnivé pocity úzkosti a strachu, které mohou vést ke zhoršení zdravotního stavu. Důležitá je proto rutina. Když jsou lidé ve stresu, potřebují se držet konkrétní rutiny. Naši klienti s pracovníky mají stanovený plán, který společně doplní o zajímavé rukodělné aktivity, zajišťující odvedení pozornosti od negativních myšlenek spojených s epidemií koronaviru. Na co apelujeme, je vzájemně vyjadřovat podporu. Tohle je extrémně důležité a můžeme to dělat ve svém okolí všichni. Vysvětlovat, nabádat k dodržování přicházejících opatření. Ochráníme nejen sebe, svoji rodinu, ale i své okolí.

S nadcházejícím rokem se změnilo mnohé. Za pochodu vymýšlíme řešení, jak zvládat pracovat ve ztížených podmínkách, jak dodržovat přísná hygienická opatření, především v práci v terénu, a být stále nápomocni našim klientům. Nadšeným entuziasmem a trochou vůle se dá překlenout téměř každá překážka. Naděje přichází v podobě očkování. A tak se teď dostáváme do situace, kdy se vzdělává personál organizace v souvislosti s realizací očkovací kampaně.

I nadále, ve vlastních prostorách sídla organizace, provádíme pravidelné testování všech zaměstnanců na koronavirus antigenními testy. „Situaci sledujeme, jakmile bude možné pro naše pracovníky očkování zajistit, budeme připraveni této možnosti využít."

Zájem o očkování mezi seniory v Lovosicích i okolí je opravdu velký. V Domě s pečovatelskou službou má převážná většina zájem o očkování. Předpokládáme, že vakcinace našich klientů se uskuteční v čase dříve než během jara. Jsou tomu hodně nakloněni. Jednak sledují pořád zprávy, jednak jim to vysvětlil zdravotní personál. Dost to také konzultovali s rodinou. Nezaznamenali jsme, že by měl někdo strach, naopak spíše se těšili: „Očkovat se nechám stejně, jako se nechávám očkovat proti chřipce. Nechci žít ve strachu, že nakazím sebe nebo své blízké." Pevně rozhodnuta pro očkování je i další seniorka: „Vidím světlo na konci tunelu. Hned, jak to půjde, nechám se naočkovat. Chci se opět setkávat s přáteli u kávičky."

Senioři jsou oslovováni a informováni prostřednictvím městského portálu, webu a facebooku, s pomocí letáků a také individuálně. Máme vytipované osoby, které jsou nejzranitelnější, potřebují dopomoc další osoby a mají příspěvek na péči.

„Ne všichni starší lidé ovládají práci s počítačem a pro mnohé je vyplnění rezervačního formuláře obtížné. Někteří z nich nemají ve svém okolí nikoho blízkého, kdo by jim s registrací pomohl. Proto chceme našim seniorům tuto práci ulehčit a tím tak ulevit pracovníkům registračních center i obvodním lékařům. S touto administrativou budou po telefonu nápomocni pracovníci organizace. Na vzájemné výpomoci jsme se dohodli s odborem sociálních věcí a zdravotnictví," uvedl ředitel SSML.

Pokud senior nezvládne vyplnění formuláře s asistencí přes telefon, dojde za ním po dohodě pracovník přímo do domácnosti. Tento pracovník se bude prokazovat průkazem, poskytne seniorům kromě pomoci s registrací kompletní informační servis týkající se způsobu očkování. Prioritou však zůstává, aby seniorům při registraci pomohli rodinní příslušníci, neboť formulář vyžaduje vyplnění osobních údajů zájemce o očkování. Registrovaní občané navíc obdrží potřebné dokumenty, které zrychlí samotný průběh očkování. Lidé, kteří žijí osamoceně a nemohou je doprovodit rodinní příslušníci na samotné očkování, se mohou obrátit na pečovatelskou službu a zaměstnanec organizace ho doprovodí přímo do očkovacího centra. Mobilní senioři půjdou spolu s pečovatelkou pěšky nebo využijí městskou hromadnou dopravu, imobilním občanům nebo těm, kteří nemohou z různých důvodů použít MHD, bude zajištěn odvoz na očkování.

Potřebné údaje k vyplnění dotazníku:

Telefonní číslo, na které SMS zprávou po registraci přijde registrační kód. E-mail – pokud jej nemá senior, tak nejlépe e-mailovou adresu toho, kdo s registrací pomáhá. Jméno, věk, bydliště, rodné číslo, číslo zdravotní pojišťovny. Zdravotní stav (zaklikávají se odpovědi na otázky). Kromě zmíněných údajů by lidé měli vyplnit také volbu preferovaného očkovacího místa.

V Ústeckém kraji bude probíhat očkování na místech schválených krajským koordinátorem: Masarykova nemocnice, nemocnice Litoměřice (koordinátor Mgr. Lenka Kalábová, Ph.D.) a ordinace praktických lékařů. Před očkováním se nezjišťuje osobní anamnéza, neprovádí vyšetření. Vyplní se pouze dotazník před očkováním – informovaný souhlas.

V případě použití dvoudávkové vakcinace se používá stejná očkovací látka. Interval mezi první a druhou dávkou je rozpětí 21 – 30 dnů v případě použití Comirnaty (Pfizer). Mezi další dostupné vakcíny patří COVID-19 Vaccine Moderna, Astrazeneca, Curevac. Přes velký zájem však zatím není seniory čím očkovat. Vakcíny se na ně ještě nedostaly, kraje je distribuují zdravotníkům.

S registrací není třeba spěchat. Aktuálně se mohou zájemci o očkování pouze registrovat, nikoliv objednávat. Systém je spuštěn teprve pár dnů a lze očekávat, že bude v dalších dnech aktualizován, přibývat budou i další volné termíny. Měnit se může i síť očkovacích center. Celostátně propagovaná linka 1221 je pouze informační! Využít lze také asistenční linky 416 532 747. Během pátečního dopoledne se už na krizovou linku v souvislosti se spuštěním registračního systému obrátilo několik seniorů. Uvítáme, pokud informaci o možné pomoci s registrací předáte i občanům starším 80 let ve svém okolí.

Mgr. Pawel Szymański, ředitel SSML

Vánoční dárky pro klienty SSML

Vzhledem k aktuální situaci, spojené s nouzovým stavem, jsme se s našimi seniory nemohli tradičně sejít v době adventní. V rámci iniciativy firemního dárcovství rozdaly naše pečovatelky klientům Domu s pečovatelskou službou dárečky, které jsme dostali od zaměstnanců firmy Mondelez CR Biscuit Production s.r.o., ul. 8. května 189/15, Lovosice. Zaměstnanci firmy Mondelez obdrželi seznam přání před Vánoci a rozhodli se podpořit právě naše klienty.

Na tato přání byl vytvořen seznam, a dárci tak mohli dle svých finančních možností podpořit přání, která se jim líbila. Volba padla na praktické dárky, které potěší každého. Splněná přání do Sociálních služeb města Lovosice (SSML) dorazila v plném počtu a nikomu ze seznamu dárek nechyběl!

Zároveň pro všechny klienty pečovatelské služby, a to včetně zmíněných klientů v Domě s pečovatelskou službou, naše organizace připravila již tradiční dáreček v podobě kosmetického balíčku, jehož součástí bylo vánoční přání vyrobené dětmi z mateřské a základní školy v Lovosicích. Je chvályhodné, že žáci a učitelé na klienty nezapomněli, přestože jim

společnou výrobu zkomplikovala online výuka. Dárečky udělaly skutečně velikou radost. Děkujeme zaměstnancům firmy Mondelez, dříve DELI, dětem a učitelkám mateřské a základní školy děkujeme za jejich štědrost a dobrotu. Díky patří všem, kteří nám projevili přízeň a splnili tak přání našim klientům.

Mgr. Pawel Szymanski, ředitel SSML

Město plánuje úvěr na modernizaci ubytovny zimního stadionu

Předmětem této veřejné zakázky je poskytnutí investičního úvěru s postupným čerpáním ve výši 125 milionů korun na financování modernizace ubytovny zimního stadionu a na případné další projekty ze zásobníku projektů se splatností s maximální délkou trvání 10 let. Největší část úvěru bude na financování veřejné zakázky „Rekonstrukce a změna dispozic ubytovny v Lovosicích" a to zhruba 110 milionů korun včetně DPH, dále se bude jednat o mobiliář v hodnotě cca 10 milionů korun.

Návrh rekonstrukce nemění užívání, funkci, výšku, obestavěný prostor a další územně plánované ukazatele. Zateplením fasády budovy se drobně rozšíří zastavěná plocha (o tloušťku souvrství kontaktního zateplení), dále se bude měnit závětří u vstupní partie a terasa ve 2. nadzemním podlaží a dojde k celkovým úpravám vnitřních dispozic. Vznikne zde nová jídelna s terasou a relaxační částí, dále jsou navrženy tři typy apartmánů. Architektonickou studii provedly společnosti LINE architektura s.r.o. a Desk architekti, s. r. o.

„Objekt již mnoho let čeká na modernizaci. Práce ani materiály v budoucnu levnější nebudou, a tak aby byla sportovní ubytovna nebo, jak jsme uvykli říkat, sport hotel (který by mohl nést pomístní název Karaš) komplexně využitelný, je nutné ho revitalizovat do podoby odpovídající současným nárokům a opět bude moci v delším časovém horizontu dobře sloužit. Ubytovací kapacity mohou přinášet zisk pro město a jsou alfou a omegou pro sportovní akce, turisty a rozvoj cestovního ruchu ve městě," sdělil starosta Milan Dian.

Ubytovna má celkem 5 nadzemních podlaží a je částečně podsklepená, v budově se také nachází administrativní prostory správy areálu a technické místnosti. Tato modernizace přinese všem sportovním i cestovatelským nadšencům dostupnou možnost ubytování v novém sporthotelu, který přispěje k rozkvětu cestovního ruchu v centru Lovosic. *(bm)*

Grant na obnovu památek v roce 2021

V rámci programu ministerstva kultury „Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností" je alokováno pro letošní rok 2021 pro ORP Lovosice celkem 882 tis. Kč. Na základě této informace pak každoročně již několik let oznamujeme na našich webových stránkách všem vlastníkům kulturních památek, že mají možnost si požádat o finanční příspěvek na obnovu jejich kulturní památky. Současně k této informaci je odkaz na veškeré materiály, které jsou pro podání žádosti potřebné na webových stránkách města Lovosice. Jsou to zejména Zásady MK ČR pro poskytování předmětného finančního příspěvku a formulář vlastní žádosti o zařazení do programu ORP.

Žádost o finanční příspěvek na obnovu kulturní památky podává vlastník, který k této musí kromě dokladu o vlastnictví přiložit i další doklady jako např. položkový rozpočet, smlouvu o dílo s vybraným zhotovitelem uvažovaných prací a na závěr doložit jejich řádné vyúčtování.

O možnostech dotace na plánované opravy kulturních památek, ať již se jedná o zemědělskou usedlost, roubenku, kapličku, kostel či jiné stavby, jednáme s vlastníky již v průběhu celého roku a současně se snažíme situaci korigovat tak, aby byly přidělené dotace od MK ČR kompletně vyčerpány, ale současně aby v příslušný rok nebyl velký převis žádostí a nebylo nutné některým žadatelům oznámit, že na jejich památku se v daném roce již nedostalo. Náměty občanů jsou dle mého názoru pro doporučení požádání o dotaci na obnovu konkrétní kulturní památky možné pouze v případě, že vlastníkem této památky je obec, která vlastně tyto občany zastupuje. V ostatních případech to skutečně závisí pouze na rozhodnutí vlastníka, který se musí mimo jiné samozřejmě podílet na dotované akci stanoveným finančním vlastnickým podílem.

Robert Paťcha,
Památková péče MěÚ Lovosice

Plán zájezdů, lázeňských a ozdravných pobytů MO STP Lovosice na rok 2021

23. 5. - 30. 5. 2021 Luhačovice - 7 500,-
Pobyt v hotelu, plná penze, 2x vstup do bazénu, možnost procedur s 10% slevou, zájezd, doprava.

20. 6. - 26. 6. 2021 Doksy - 5 500,-
Pobyt v hotelu, plná penze, zájezd, doprava.

14. 8. - 21. 8. 2021 Soběšice u Sušice - 6 700,-
Pobyt v hotelu, plná penze, volný vstup do bazénu, možnost procedur, zájezdy, doprava.

5. 9. - 12. 9. 2021 Zvíkovské Podhradí - 6 700,-
Pobyt v hotelu, plná penze, volný vstup do bazénu, filmové večery, taneční večer, zájezd, doprava.

Výlety:

4. 6. 2021 Národní muzeum Praha - 400,-

18. 9. 2021 Jablonné v Podještědí a Ploskovice - 400,-

Divadlo Most - 250,-

Přihlášky přijímáme v kanceláři STP Lovosice od 1. 1. 2021 Vždy v úterý od 9 do 12 hodin. Výbor STP Lovosice

Sociální pracovníci odboru sociálních věcí a zdravotnictví nabídli lovosickým seniorům 80+ pomoc s registrací na očkování – ochrana proti COVID-19. Letáčky obsahující základní informace k registraci na očkování roznesli strážníci městské policie. Pomoc je možné domluvit na telefonních číslech 416 571 211 nebo 416 571 202.

Monitoring ovzduší v Lovosicích

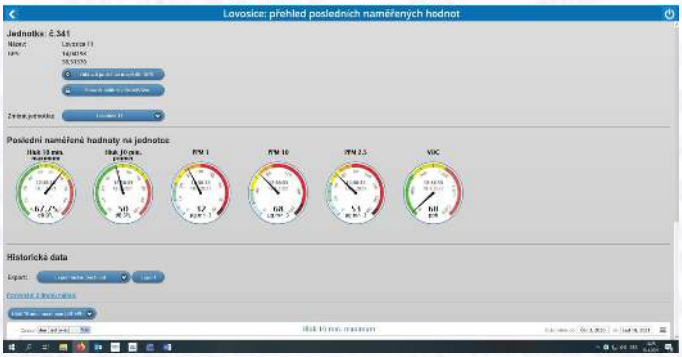

Začátkem roku 2020 byla ve městě zřízena měřicí síť pro sledování kvality ovzduší a intenzity hlukové zátěže. Na základě výběrového řízení bylo vybranou společností ATD spol. s r.o. instalováno celkem 12 měřicích stanic rozmístěných po městě na sloupy veřejného osvětlení a jedna stanice pro vyhodnocování meteorologických podmínek. Při umístění sítě se vycházelo z rovnoměrného pokrytí města a současně i pokrytí dopravních tepen, které jsou jedním ze zdrojů znečišťování. Dále byly v rámci projektu umístěny 4 senzory měření CO_2 do vybraných škol (v současné době MŠ Resslova, ZŠ Všehrdova a Gymnázium Lovosice, MěÚ Lovosice) pro sledování kvality ovzduší ve vnitřních prostorách v souvislosti s množstvím vydýchaného vzduchu. Senzory jsou přenosné a lze je tak po dohodě umístit i do jiných prostor.

Měřicí stanice rozmístěné po městě sledují aktuální stav ovzduší měřením prašnosti ve skupinách PM_1, $PM_{2,5}$, PM_{10} a měřením koncentrace VOC (těkavé organické látky), dále je pak sledována hluková zátěž. PM je anglická zkratka pro částice prachu a aerosolu, tzv. „particulatematter", číslo za zkratkou uvádí rozměry částice v mikrometrech, tzn. částice do velikosti 1 µm, 2,5 µm a 10 µm, přičemž částice PM_{10} jsou takovou hranicí – s většími částicemi si lidské tělo umí poradit, buď je zachytí chloupky v nose, nebo je člověk vykašle. Menší částice v těle zůstávají a čím menší průměr, tím dále se dostanou. Částice PM_{10} deponují zejména v horních cestách dýchacích, kde mohou např. podráždit sliznici, takže se stane náchylnější k onemocnění. Jemnější částice $PM_{2,5}$ se dostanou až do dolních cest dýchacích a do plic. Ještě jemnější částice označované jako ultrajemné (PM_1) pak mohou prostupovat skrze plicní sklípky až do krevního oběhu. Částice v ovzduší mohou být jak přírodního, tak antropogenního původu (vzniklé lidskou činností). Částice produkované lidskou činností pocházejí z dopravy, kamenolomů a povrchových dolů, dále jsou to emise vznikající při polních pracích, sklizni apod. a v neposlední řadě emise z lokálních vytápění domácností, které bývají v topné sezóně hlavním zdrojem prašnosti.

V souvislosti se znečištěním ovzduší se stanovuje obsah nežádoucích látek v ovzduší, tzn. imise. Imise vyjadřují koncentrace škodlivin, tedy obsah škodliviny v určitém objemu. Imisní limit je hodnota nejvýše přípustné úrovně znečištění ovzduší. Povolený imisní limit pro prachové částice je v České republice stanoven takto: PM_{10} - 50 $\mu g.m^{-3}$/24 hod., $PM_{2,5}$ - 25 $\mu m.m^{-3}$/rok.

Těkavé organické látky (VOC) jsou organické sloučeniny, které jsou schopny za přítomnosti slunečního záření reagovat s oxidy dusíku za vzniku látek potenciálně poškozujících lidské zdraví (mohou způsobovat respirační potíže, alergie apod.) nebo ozonovou vrstvu. Stejně jako částice PM i těkavé organické látky mají svůj původ jak přírodní, tak antropogenní - zde je opět významným zdrojem, kromě průmyslu, doprava. Imisní limit pro VOC není stanoven, regulovány jsou však emise z jednotlivých zdrojů.

Měřicí jednotky instalované na území města Lovosice udávají okamžité koncentrace výše zmíněných polutantů po 30 minutách (tento interval však lze libovolně upravit), lze tak sledovat skutečně aktuální stav ovzduší v průběhu času (online). Dle průběžného sledování se měřené koncentrace většinou pohybují pod stanoveným imisním limitem, k nárůstu dochází zejména v době podzimních a zimních inverzí a občas se jedná o krátkodobé výkyvy způsobené zřejmě roztápěním, průjezdem vozidel apod.

Pro vyhodnocení dlouhodobějšího stavu ovzduší je možnost zpracování dat zejména s ohledem na roční období i aktuální meteorologické podmínky za zhodnocení vlivu dopravy, popř. větších zdrojů znečišťování ovzduší.

V minulosti se město muselo spoléhat na měřicí stanice ČHMÚ, které jsou ovšem vzdáleny kilometry od Lovosic (např.: Doksany), a hodnoty pro Lovosice se pouze aproximují. Další možností bylo objednání měření od Krajské hygienické stanice, které však ze své podstaty mohlo být provedeno až se značným časovým odstupem, což nemělo adekvátní vypovídající hodnotu.

Díky instalaci monitoringu ovzduší může město v první řadě lépe reagovat na stížnosti obyvatel týkající se hluku, prašnosti a obecně znečištění ovzduší. Veškeré údaje se znázorňují online na webovém rozhraní, kam mají přístup určení pracovníci městského úřadu. V dlouhodobějším horizontu monitoring ovzduší sbírá data, která jsou cenným podkladem pro další rozvoj města, případně argumentem pro provedení dalších měření či opatření za účelem zlepšení stavu ovzduší ve městě.

První dlouhodobější vyhodnocení bude provedeno po roce provozu, v létě tohoto roku.

Ing. Vojtěch Hamerník, vedoucí odboru životního prostředí

Investiční akce a ostatní stavební činnost pro rok 2021

I v nejisté době financování obcí a měst v roce 2021 má město Lovosice připraveno několik akcí, které by chtělo v letošním roce realizovat. Tentokrát nejde jenom o to, co se udělá, ale i co je opravdu prioritou. Byl vytvořen zásobník akcí stavební činnosti města seřazený dle priorit s ohledem na nutnou údržbu, ale i potřeby rozvoje města a podněty občanů. Nastavený plán se bude plnit dle aktuálních finančních možností. V roce 2021 mají na území města probíhat významné akce financované jinými subjekty, ale s nutnou spoluúčastí města.

Během jednání se Severočeskou vodárenskou společností a.s., která probíhala v roce 2020, bylo z její strany potvrzeno, že v roce 2021 proběhne **rekonstrukce sítí v ulici Terezínská**. Po jejím dokončení bude možné provést kompletní opravu povrchu komunikace v Terezínské ulici, která je již delší dobu ve špatném stavu a vzhledem k akci SVS a.s. se několik let jenom „záplatovala" **(foto vlevo).**

Již na podzim roku 2020 začala kompletní **oprava vodovodu a kanalizace v ulici Vančurova**. Město má již několik let připraven návrh na opravu komunikace a veřejného osvětlení v této ulici, kdy se s jeho realizací čekalo právě na rekonstrukci inženýrských sítí.

Další významnou akcí, která by měla proběhnout v roce 2021, je **„Rekonstrukce okružní křižovatky I/15 ul. Terezínská"**, kde je investorem Ředitelství silnic a dálnic ČR. Město Lovosice se v rámci bezpečnosti u tohoto dopravního uzlu finančně podílí na vybudování podchodu pod nadjezdem směrem ke garážím a místem pro přecházení **(foto vpravo).**

V roce 2021 se město Lovosice chce vrátit i k významným akcím, které plánovalo již v roce 2020, ale vzhledem k všem známé situaci bylo nuceno je pozastavit nebo úplně zrušit. Asi tou největší akcí byla a stále je **rekonstrukce ubytovny zimního stadionu**. Na tuto akci je vydáno stavební povolení a je připravena i prováděcí dokumentace a započaly i přípravné práce pro výběr zhotovitele dle platné legislativy (více na straně 4).

Dále se jedná o **dokončení technického klubu**, kde partnerem pro město Lovosice bude Dům dětí a mládeže ELKO. Do projektu se následně zapojí i školská zařízení města. V minulém roce probíhala jednání, která ukázala směr hlavního zaměření. V první řadě se jedná o zaměření na řemeslnou oblast a kreativitu. Další oblastí je v dnešní době i vyhledávaná robotika a programování, kdy se dá s lehkou nadsázkou říci, že toto zaměření patří v současném technickém světě již do základního vzdělání našich dětí (**foto dole).**

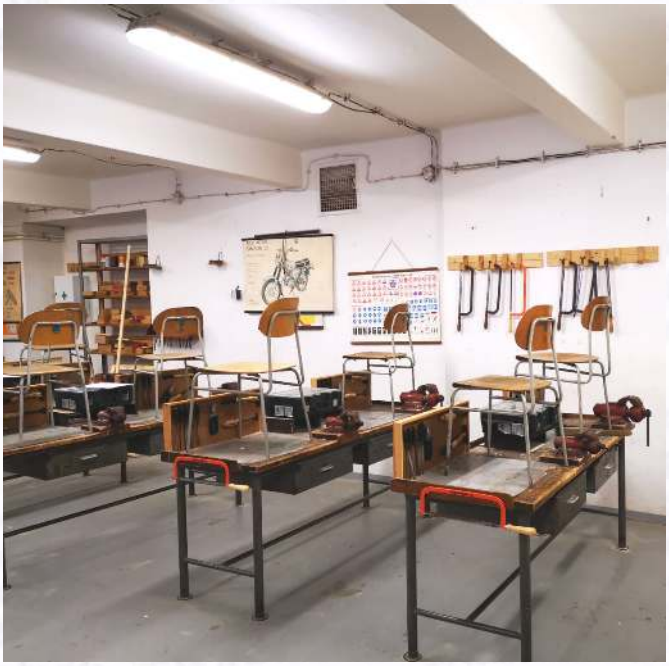

Město naplánovalo i letos pokračování oprav a revitalizace parkovacích ploch ve městě. Dokončit by se měly **parkovací zálivy v ul. 28. října**, nově je připravena **oprava a rozšíření parkovacích ploch v ulici K. Maličkého**, které by měly navázat na opravu chodníku provedenou v minulém roce **(foto vlevo).** Další lokalitou je **vnitroblok Mírová**, kde by město chtělo obnovit stávající povrchy. Obnova komunikací se ovšem nebude týkat jenom parkování, ale do plánu jsou zařazeny i obnovy chodníků a opravy komunikací **(foto vpravo).** V připraveném „zásobníku" zůstává **obnova ulice Tovární**, která je připravována v návaznosti na revitalizaci parku před školami.

Na základě požadavků byl připraven i plán obnovy pro příspěvkové organizace města. Jedná se o opravy střešních plášťů, opravy a rozšíření sociálních zázemí, o výměnu lin a výmalbu, úpravy na zahradách. Připravena je projektová dokumentace na **obnovu sportovního hřiště u 1.ZŠ**, která je podkladem pro žádost o dotaci. **Na hřbitově**, který je ve správě TSML, je naplánováno **dokončení výměny vodovodního řadu, oprava zdí** a i nadále se počítá s **obnovou prostor smuteční síně**.

Již v roce 2020 se město začalo zabývat stavem **veřejného osvětlení ve městě**. Byla zpracována pasportizace celkového stavu s návrhem úspor a možných úprav na jednotlivých lampách VO tak, aby se docílilo optimalizace s ohledem na možnosti technického stavu, energetických úspor a tzv. světelného smogu. Tato akce byla zařazena do hlavních priorit, kdy hned v 1. čtvrtletí bude navazovat projekt s konkrétními řešeními, který bude podkladem pro výběr zhotovitele a garanta navržených úprav.

Nedílnou součástí rozpočtu jsou i položky pro pravidelnou údržbu a povinné revize a další, na kterých je potřeba mít rezervu i pro nepředvídatelné havárie. Celkem má město připraveno investiční akce a stavební činnost pro rok 2021, které jsou ve správě odboru majetku a investic, za cca 29,5 milionu korun, vyjma rekonstrukce ubytovny zimního stadionu, kde se finance zajišťují samostatnou cestou.

Ing. Lucie Dvořáková, vedoucí odboru majetku a investic

Vybrané zásahy HZS Ústeckého kraje PS Lovosice od 22. 11. do 31. 12. 2020

Dne 22. 11. v 11:53 byla vyslána jednotka HZS Ústeckého kraje stanice Lovosice k otevření bytu a následnému otevření dveří balkonu v ulici Osvoboditelů, kde se nacházela maminka 1,5letého syna. Syn byl v bytě a nevědomky zavřel maminku na balkoně a již neuměl balkonové dveře zpět otevřít. Jednotka za účasti hlídky Policie ČR provedla rozlomení zámku FAB, aby vnikla do bytu a následně otevřela dveře balkonu. Byt byl obyvatelce předán s tím, že pro zamčení bytu si musí zajistit novou vložku do zámku.

Dne 30. 11. kolem 17:10 byla povolána jednotka z Lovosic a JSDHO Třebenice na úklid vozovky po poruše nákladního auta a úniku oleje na silnici č.15 u Třebenic. Do odstaveného nákladního auta, ze kterého unikal motorový olej, narazilo zezadu osobní auto. Z osobního automobilu unikaly provozní náplně a jeho řidič byl s drobnými poraněními mimo vozidlo. Po chvilce se však u něho projevil mírný šok, proto mu byla zavolána ZZS. Hasiči dále provedli zajištění místa nehody, označení místa události světelnými kužely, protipožární opatření a zasypání unikajícího oleje.

Dne 1. 12. v 09:33 byla jednotka HZS Lovosice povolána na pomoc ZZS s transportem pacienta. Jednalo se o obézního zraněného pacienta v prvním patře v Domově s pečovatelskou službou v Lovosicích.

Dne 3. 12. ve 2:43 byla jednotka povolána k požáru dopravního prostředku u parkoviště před Billou v Lovosicích. Ze zaparkovaného vozidla Škoda Fabia se kouřilo v prostoru kabiny. Vozidlo bylo zamčeno a majitel nebyl na místě. Z toho důvodu bylo rozbito boční sklo u spolujezdce a zahájen hasební zásah vysokotlakem v izolačním dýchacím přístroji - IDP, dále byl odpojen akumulátor. Jednotka musela odstranit část palubní desky, pod kterou došlo ke žhnutí elektroinstalace. Přesnou příčinu požáru přijel zjistit určený vyšetřovatel příčin požárů HZS ÚO Litoměřice.

Dne 4. 12. v 11:45 vyjely jednotky z Lovosic a SDHO Kostomlaty pod Milešovkou k dopravní nehodě osobního automobilu, který skončil v příkopu na silnici č. 25819 mezi Milešovem a Kostomlaty. Po příjezdu jednotky byl již řidič mimo automobil a neměl žádné viditelné zranění, na nic si nestěžoval a odmítal přivolání ZZS. Automobil Škoda Rapid byl v příkopu mimo vozovku na pravém boku. Z automobilu nedošlo k žádnému úniku provozních kapalin. Po chvíli se řidiči udělalo nevolno, proto VZ povolal k události ZZS. ZZS si zraněného převzala a transportovala do litoměřické nemocnice na vyšetření.

Dopoledne 7. 12. v 10:50 byla jednotka povolána k požáru nákladního automobilu na komunikaci č. 15 v katastru obce Lovosice. Jednalo se o požár oleje ve výfuku vozidla. Jednotka požár zlikvidovala pomocí vysokotlakého proudu s použitím smáčedla.

V noci 10. 12. kolem 00:12 byla jednotka vyslána do ulice Osvoboditelů k otevření bytu pro ZZS, která se nemohla dostat k pacientovi. Po příjezdu k místu události se jednotka pokoušela vniknout do bytu přes bezpečnostní zámek, což se nedařilo tak, aby nedošlo k velkému poškození dveří. Proto byla zvolena méně destruktivní cesta, a to přes balkon z vedlejšího bytu. Hasiči tedy přelezli na balkon dotčeného bytu a z něho se pomocí planžet podařilo otevřít okno a vniknout do bytu. V bytě se nacházela paní, která ležela na zemi a nemohla vstát. Hasiči otevřeli vstupní dveře pro zdravotníky, kteří zraněnou ženu ošetřili.

Dne 10. 12. v 11:24 vyjeli hasiči k požáru nízké budovy v Lovosicích, v ulici Obchodní. Jednalo se o zakouřené stoupačky v bytové budově s přízemními nebytovými prostory. Dále bylo zjištěno, že kouř vychází právě z nebytových prostor, ve kterých majitelka zapomněla maso v troubě. Jednotka za spolupráce majitele místnosti odvětrala.

Dne 13. 12. v 7:18 byla jednotka povolána do Lovosic k likvidaci skvrny pod vozidlem u vlakového nádraží. Šlo o uniklý benzín v množství asi 5 litrů, ke kterému došlo při krádeži benzínu z osobního vozidla. Na místě byla přítomna hlídka Policie ČR a policejní vyšetřovatel. Po ohledání místa události a zajištění stop technikem Policie ČR byla skvrna od benzínu zasypána sorbentem.

Dne 16. 12. v 10:21 vyrazila jednotka k úniku benzínu z vozidla v Lovosicích u bývalých jatek. Jednalo se o uniklý benzín po krádeži z osobního vozidla. Ten se rozlil do rozsypaného štěrku, kam hasiči nasypali sorbent, aby nevsáklé ropné látky pohltil. Sorbent byl následně uklizen.

Dne 17. 12. v 8:35 byla jednotka povolána k dopravní nehodě osobního a dodávkového automobilu u Sulejovic, na křižovatce silnice č. 15 s místní komunikací. V příkopu silnice č. 15 se nacházela na boku dodávka a na druhé straně v zelené ploše osobní vozidlo. Jednotka zajistila místo události, provedla protipožární opatření a z důvodu bezpečnosti zasahujících hasičů a zdravotníků byl zastaven provoz v obou směrech. V osobním vozidle byl zraněn zaklíněný řidič, kterého hasiči společně se ZZS vyprostili. Potom jej zdravotníci ošetřili a naložili do vrtulníku ZZS.

Dne 18. 12. v 10:19 vyjela jednotka na pomoc ZZS s transportem pacienta do obce Keblice, který byl COVID pozitivní. Po příjezdu na místo události se dva příslušníci převlékli do ochranných obleků určených pro zásah na COVID pozitivní osoby. Následně hasiči pomohli ZZS s transportem pacienta z patra rodinného domu do sanity.

Dne 20. 12. ve 03:57 byly povolány jednotky HZS stanice Lovosice a Litoměřice, JSDHO Třebenice a JSDHO Chotiměř k požáru kamionu na dálnici D8 ve směru na Ústí nad Labem u obce Vchynice. Jednalo se o požár nákladního automobilu i návěsu. Návěs byl naložen hliníkovým odpadem na paletách. Řidič nebyl zraněn. Jelikož hořely palety pod nákladem a dřevěná podlaha návěsu, hasiči museli náklad z návěsu vynášet. Provoz na dálnici byl zastaven ve všech pruzích ve směru na Ústí nad Labem. Po likvidaci požáru si místo převzala hlídka dálniční policie a D8 nechala dále uzavřenou.

Na Štědrý den v 5:24 byla jednotka vyslána na odstranění stromu z komunikace I/15 za Lovosicemi ve směru na Litoměřice. V době příjezdu jednotky byla na místě hlídka PČR a havarovaný kamion. Ten byl mimo silnici opřený o strom, který se nárazem vyvrátil. Strom po pádu na zem zasahoval nebezpečně do jednoho jízdního pruhu komunikace první třídy, proto jednotka na žádost PČR provedla rozřezání stromu a komunikaci uvolnila.

Dne 26. 12. ve 13:32 vyjeli hasiči na pomoc ZZS s transportem zraněné turistky z kopce Boreč u Režného Újezdu. Jednotka společně se ZZS v nosítkách transportovala turistku, která nemohla chodit, z kopce Boreč do sanity.

Dne 30. 12. v 18:30 vyjela jednotka a JSDHO Chotiměř k dopravní nehodě osobního automobilu do obce Velemín. Automobil narazil do rodinného domu. Na místě byla již Policie ČR. Hasiči provedli protipožární opatření, úklid uniklých provozních kapalin pomocí sorbentů, řízení provozu na komunikaci a spolupracovali při naložení automobilu na odtahovou službu.

Před půlnocí 30. 12. ve 23:31 vyrazili hasiči do obce Vchynice na žádost ZZS o pomoc s transportem nadměrného pacienta z prvního špatně přístupného patra rodinného domu.

npor. Mgr. Lukáš Balaštík, velitel stanice

Vybrané zásahy Městské policie Lovosice od 16. prosince 2020 do 15. ledna 2021

Osoba z Horního Litvínova několikrát zaměstnala strážníky
16. 12., 28. 12., 3. 1., 8. 1. a 11. 1. strážníci v hale železniční stanice Lovosice a v ulicích Školní a 8. května řešili u osoby z Horního Litvínova opakované porušování nařízení v rámci krizových opatření. Stejnou osobu pak na stejných místech strážníci řešili i 16. a 19. 12. a 4. 1. kvůli znečišťování veřejného prostranství. 12. 1. pak dotyčného řešili i kvůli požívání alkoholu na veřejnosti na autobusové zastávce v ulici Osvoboditelů.

Odcizení pohonných hmot z vozidla
16. 12. v 7:52 hodin v ulici Terezínská strážníci spolu s policisty řešili odcizení pohonných hmot ze zaparkovaného vozidla. Osobu podezřelou z krádeže se podařilo zajistit.

Fyzické napadání mezi osobami
17. 12. v 18:20 hodin jsme v ulici Krátká řešili za užití donucovacích prostředků fyzické napadání mezi osobami. Jedna z osob byla následně předvedena na Policii ČR.

Poškození oken u bytu
21. 12. v 21:00 hodin jsme na žádost Policie ČR řešili rozbití skleněné výplně u oken a pokusu vniknutí do bytu v ulici Prokopa Holého.

Ukládání odpadu mimo vyhrazená místa
30. 12. v 6:20 hodin jsme v ulici Příčná prováděli úkony k ukládání odpadu mimo vyhrazená místa.

Neoprávněné užívání zábavné pyrotechniky
6. 1. v 18:15 hodin v ulici Žižkova jsme řešili neoprávněné užívání zábavné pyrotechniky z bytu bytového domu.

Rušení nočního klidu
7. 1. v 22:30 hodin jsme řešili rušení nočního klidu v bytovém domu v ulici Wolkerova.

Usměrňování provozu
20. 12. jsme v době od 04:50 hodin prováděli na žádost Policie ČR z důvodu dopravní nehody na dálnici D8 řízení provozu, aby vozidla na dálnici nenajížděla.

Vyrozumění majitele nezabezpečeného vozidla
13. 1. v 20:25 hodin se nám podařilo vyrozumět majitele, který zaparkoval vozidlo v ulici K. Maličkého a nechal otevřené okno. Majitel si vozidlo zabezpečil.

Bc. Jaroslav Janovský, ředitel Městské policie Lovosice

BESEDA
RESTAURACE
LOVOSICE
BISTRO
Výdej obědů z okénka do jídlonosičů od 78,- Kč
Pivo do PET lahví / Gambrinus 11°
ROZVOZ
Do firem a podniků
Stravování na míru Vaší společnosti, firmě a obcím
V ceně polévka + obal + dovoz
733 544 454
PIZZA
Pravá Italská
Po dobu Covidu za 100,- Kč
www.pizzabeseda.cz
sleva 50% na jednu pizzu
(platí do 28.2.2021)
BESEDA PIZZA

ACZ
Aoyama Automotive Fasteners Czech, s.r.o.

Měsíční bonus za docházku

5 týdnů dovolené

Příspěvek na dojíždění

Hledáme nové kolegy na pozice operátorů a elektrikáře

Dotované stravování

Výkonnostní bonusy

Příspěvek na penzijní nebo životní pojištění

Zaměstnanecké akce

Stravenky

Rehabilitační centrum

Své životopisy zasílejte na adresu: prace@aoyama.cz nebo volejte 730 891 239

Když hledáte
banku
pro všechno,
na čem záleží.

Jsme tu stále s vámi.

UniCredit Bank Expres
Osvoboditelů 1228, Lovosice
(vedle nás je pošta)
tel.: 602 894 395 | www.unicreditbank.cz

UniCredit Bank Expres

REVAJ

Odborníci na dlažby, obklady, koupelny a rekonstrukce

604 859 130
www.revaj.cz
Lidická 12, Litoměřcie

LOVO CAFÉ

Městská kavárna LOVO Café informuje:
I oběd si můžete vychutnat...

Součástí každého obědového menu
porce čerstvě namleté kávy.

Pokud máte chuť i na sladké dobroty, Lovo Café Vám nabízí dort k menu dle aktuální nabídky, a to s krabičkou v ceně.

V případě objednávky celých dortů lze využít
slevy 10% a rozvozu až k Vám domů.

Všechny aktuální nabídky naleznete na **facebookových stránkách LOVO Café nebo webu www.lovocafe.cz.**

Telefonicky můžete objednávat na telefonním čísle
773 067 361.

Když nemohou zákazníci do LOVO Café, LOVO Café přijede za Vámi, protože LOVO Café je tu pro Vás.

Moderní výuka ruku
v ruce s moderními
technologiemi.
KAM NA
STŘEDNÍ?
NAVŠTIVTE NÁS
13. února 2021
podripskaskola
Podřipská škola
podripskaskola Nové technologie
nový obor Podřipské školy
#mysmepodripska #podripskaskola
... číst dál
YEAH!
PODRIPSKASKOLA
www.podripskaskola.cz
Podřipská škola

OPTIK Prudký
AKCE 1+1
TAKÉ V TOMTO ROCE MÁME
PRO VÁS AKCI 1+1 NA
MULTIFOKÁLNÍ BRÝLOVÉ ČOČKY
PŘIPRAVTE SE NA JARO!
Nabízíme zabarvovací brýlové
čočky Transitions 8 a i dioptrické
barevné brýlové čočky.
PŘIJĎTE SE PORADIT.
Transitions Signature GEN8
Optika Lovosice
Terezínská 205
tel.: 416 532 648, 728 298 671
po-pá 8:30-12h, 13-17h
Optika Libochovice
Nám. 6. května 612
tel.: 416 591 509
po, čt 8:30-11:30, 12:30-15:30h
OPTIA PARTNER
ZÁRUKA KVALITY
www.optikprudky.cz
www.optia.cz

Vzpomínka na Jirku Skalského

Před nedávnem nás opustil člověk pro Lovosice velmi zásadní. Bouřlivák a bonviván pan Ing. Jiří Skalský. Právě on vytvořil jedinečné publikace obsáhle a komplexně shrnující historii našeho města. Odešel člověk mnoha talentů a hlubokých znalostí pro ty, kteří ho neznali, a pro přátele skvělý kamarád a bard...

Když jsem byl požádán editory o vzpomínku na Jirku Skalského, musel jsem se chtě nechtě, bez ohledu na tuto smutnou událost, rozesmát a chtěl jsem poslat všechny k čertu. Představil jsem si dílo našeho fiktivního génia Járy Cimrmana a hledal paralely s mnohovrstevnatou osobností Jirky Skalského. Slovy básníka se dá říci, že čím vším Jirka byl, tím byl rád. A na rozdíl od Járy Cimrmana byl opravdu výzkumníkem, učitelem, spisovatelem, fotografem, akcionářem, průzkumníkem, sportovcem, flamendrem, historikem, politikem, vodákem, buřičem, bubeníkem, střelcem, strýcem, neortodoxním country zpěvákem, lyžařem, tanečníkem, malířem, grafikem, pohádkářem, kronikářem, rváčem, milovníkem žen, zarputilým zastáncem svých pravd, otužilcem, překladatelem, stavitelem lodí, tulákem, trampem a pro mnohé z nás kamarádem. Přeskočím nudná historická fakta (nezávidím budoucím historikům, neboť Jiráskovy spisy budou jen slaboučkým odvárkem vedle Jirkova díla). V temných dálavách našeho raného mládí vidím rozvodněné Labe, tajuplný Žabák, bitvy o Žlutku, hvozdy pod Lovošem, plavení se na šífech a první ohně na břehu řeky... Při jednom ze zájezdů gymnázia na hory, kdy jsme šplhali starým RTOčkem serpentinami podél řeky, tak nějaký rozježený kluk přede mnou rozjařeně nahlas obdivoval peřeje a válce v řece ve strži pod námi a plánoval, kudy by se to dalo proplout na lodi, no a v létě už jel s námi na naši semínkovskou vodu. Vše se tenkrát točilo kolem KPS (poznámka pro budoucí badatele Jirkova díla a života: Klub Přátel Semínek, Semínka - hudební těleso spjaté s gymnáziem, Rančem u chcíplé kočky a partou kamarádů). Naše řeky byly velkou Jirkovou láskou. Kolikrát jsme na jaře za velké vody na kajacích proplouvali peřejky mezi ostrovy a trénovali na velké řeky naší země. Tenkrát za dobrých starých časů bez mobilů, kdy ještě platilo slovo muže, jsme si dávali sraz v pátek v nádražní restauraci. Každej se svojí usárnou, kejtrou, feldfláškou a pár korunama v kapse popíjel to své pivko. „Tak kam to dneska bude," nahodil některý z nás (myslím, že jsem to byl já). Jirka na to: „Uvidíme, dopijeme, vlezeme do nějakýho vlaku a někam pojedeme." Tak nějak začínaly naše další akce - letní vandry. Postupně se přidaly i akce zimních lyžovaček v rámci programů KPS. Zvláštní punc pak měla naše putování po Šumavě, kde Jirka pro nás objevil její nejtajuplnější kouty. Jirka jako aktivní člen KPS začal naše příběhy sepisovat do SK (Semínkovské kroniky) a byl horlivým přispěvatelem do Semínkovského periodika „Semeníku". Při pořádání našich country bálů se pak jeho plakáty staly ozdobou místních salónů a jeho logo Semínek dlouho vlálo na naší kapelní vlajce. O našich „pražských" dobrodružstvích při studiu na vysokých školách by se daly napsat hotové romány („a to jsme ještě nebyli u Pinkasů"). Kdopak dneska ví, co to je KaCheKRan? Kdo si dneska vzpomene na Fialkové bály? O příbězích s „Jirkou Skalským - Fedorem" již dnes mezi místním lidem kolují zvěsti, pověsti, ságy a bajky a je na každém z nás, jakou vzpomínku si ponechá ve svém srdci. Tak až někdy zavítám na Mandl, do Besedy... a v rohu bude prázdná židle, tak si tam nesednu, protože vím, že tam Jirka sedí, popíjí milované pivo a sepisuje další své traktáty.

Za KPS Cejn

P.S. Pokud se budete někdy vracet s koncem noci do svých domovů, můžete zaslechnout melodii a slova písně „do rána toulám, do rána toulám se jen..." To se s vámi vrací i Jirka.

Lovosičtí občané mají i geny Germánů

Keltové lovosické výrobně-distribuční centrum opustili kolem roku 50 před naším letopočtem – keltská civilizace asi podlehla vlastní vnitřní krizi. Vpád Germánů, jejichž hordy začaly na naše území útočit od 2. stol. př. n. l., ovládl zemi zhruba na přelomu věků. První germánské kmeny přišly tehdy asi právě do Českého středohoří. I o nich přednášel v roce 2009 na U3V Univerzity Karlovy docent Vladimír Salač. Jejich bájnou pravlastí byla jižní část Skandinávie, zejména severní dánské ostrovy a jižní oblasti Norska a Švédska. V čele germánských hord, útočících minimálně od roku 115 př. n. l. na území našeho regionu, osídleném tehdy keltským kmenem Bójů, byli Kimbrové. Ty však Keltové drtivě porazili. Po jejich přesvědčivé porážce ale zhruba za dvě generace zaútočily další kmeny, Hermundoři a Markomani v čele s králem Marobudem.

V dalším období (25 před Kr. – 400 po Kr.), v tzv. době římské, sídlili na území Lovosic Markomani, které do Čech někdy mezi lety 09-06 před Kr. přivedl Marobud. Markomani a Kvádové patřili mezi četné germánské kmeny, které se daly kolem změny letopočtu do pohybu hlavně kvůli nedostatku úrodné půdy. Jejich král Marobud byl od mládí vychováván jako rukojmí na dvoře císaře Oktaviána Augusta v Římě a pochytil tam mnohé zvyky včetně správy římských držav; byl první historickou postavou zmiňovanou kronikáři na území Čech. Vybudoval mocnou germánskou říši, Marobudův markomanský svaz, ten se ale brzy rozpadl. Marobud uprchl pod ochranu Římanů, Germáni v Čechách zůstali. Zdá se ale, že Keltové s Germány čile obchodovali a že pronikání Germánů proti proudu Labe nebylo příliš násilné. Na území Čech sídlil kmen Markomanů. Keltové pod jejich tlakem z Čech převážně odešli (někteří se asimilovali). Na dřívějších keltských územích se s příchodem Germánů vrátil vývoj o několik století zpět.

Lovosické sídliště bylo Kelty pravděpodobně opuštěno před příchodem Germánů. Markomani si však své příbytky (mělce zahloubené zemnice) postavili na téměř stejných místech; území Lovosic bylo hustě osídleno cca od kostela sv. Václava až po železniční přejezd u Lhotky. Hospodářství bylo na mnohem nižší úrovni než keltské (vymizel hrnčířský kruh, železná radlice i rotační kamenný mlýn). V Resslově ulici byly však nalezeny tři železářské pece. Ale i v kovářství se zúžil sortiment a v zemědělství Markomani používali železné nástroje jen sporadicky, většinou se oralo dřevěným hákem. (Dokonce existuje hypotéza, že kovolitectvím se zabývali spíše potomci zbylých keltských kovářů a kovolijců). Výnosy z polí byly velice nízké. A krom toho žili Markomani ještě ve starém rodovém zřízení. Podle svědectví Strabóna také hodně pili alkohol a pak se bavili tancem mezi meči a hroty kopí nebo hrou v kostky.

Ale obchodování s Římskou říší zůstalo zachováno, o čemž svědčí nalezená keramika z Podunají a některé šperky (bronzová spona z oblasti dnešního Maďarska). Mezi nálezy byl též kostěný hřeben, bronzový cedník a římská bronzová mince. Z nálezů vyplývá, že Markomani udrželi mimořádné postavení Lovosic v regionu, pravděpodobně díky labskému přístavu, a vytvořili zde podobné sídliště jako předtím Keltové. Osídlení ale velmi zřídlo, zejména po markomanských válkách (konec 2. stol. po Kr.). Po smrti Marka Aurelia přerušil Řím s Germány veškeré styky a ve 4. století nadešel soumrak římského impéria. V roce 375 vpadli do Evropy Hunové a rozpoutali složité přesuny obyvatel. Říše římská se roku 395 rozpadá na západní a východní část. Někdy v této době se „čeští" Markomané téměř vytrácejí, začátkem 5. stol. po Kr. odešla z Čech germánská elita s vojenskými družinami do Bavor, prosté germánské obyvatelstvo zůstalo a brzy splynulo s přicházejícími Slovany. Roku 476 římská říše zanikla. Pád Říma se považuje za mezník mezi středověkem a starověkem. Teprve stěhování národů, při kterém se sem od východu začaly tlačit bojově zdatné kmeny Slovanů, odtud donutilo Germány v 6. stol. odejít.

Amatérský archeolog Josef Mašan tvrdí, že na Litoměřicku uzavřeli na začátku 1. tisíciletí náčelník Markomanského svazu germánských kmenů Marobud a římský císař August mírovou smlouvu, a na různých místech okresu prý nachází důkazy pro svou teorii.

25. ledna roku 2000 publikoval Deník Litoměřicka na titulní straně článek, v němž šlo o údajný objev sídla markomanského krále Marobuda, s nímž Římané před dvěma tisíci lety vedli urputné ozbrojené spory. Marobud asi od roku 6 př. n. l. do roku 17 n. l. pobýval na našem území (je to mimochodem první obyvatel české kotliny, kterého známe jménem). Kde přesně žil, to nikdo z odborníků netuší. A tak místo archeologů objevil Marobudovo sídlo Josef Mašan z Litoměřic. Podle něj se nacházelo v prostoru mezi obcemi Miřejovice, Hlinná, Skalice a litoměřickou částí Pokratice. V těchto místech Mašan objevil a zčásti vykopal množství kamenů, které považoval za menhiry, základy svatyní nebo obětní oltář. Našel také mohyly, řemeslnické dílny, kovářské pece, přivaděče a zásobníky vody a hlavně příkopy a hradby hradiště, které je podle něj tak rozlehlé, že si ho archeologové dosud nevšimli! Kdysi prý stálo u Litoměřic keltské oppidum, které Marobud využil a rozšířil. Objevy svérázného archeologického amatéra našly ohlas nejen v tisku. Zajímal se o ně rozhlas a televize. Jak se k nim postavili archeologové? V místech, kde své objevy učinil Josef Mašan, už archeologové kopali, ale nic podobného oppidu nenašli.

Podle Vladimíra Salače z Archeologického ústavu Akademie věd, který prováděl v 80. letech výzkumy v Lovosicích, je už samotná myšlenka, že by mohlo být Marobudovo sídlo nalezeno, chybná: „Germáni na přelomu letopočtu a po celé 1. století nikdy nebudovali opevnění, nestavěli pevnosti ani valy a bojovali za pochodu. Nesídlili na kopcích, vždy jen v rovině." Ani král Marobud nemohl podle Vladimíra Salače žít trvale na jediném místě a „sídel měl patrně víc." (Konec citace.) Na podnět objevitele nakonec byla litoměřickým Okresním úřadem svolána odborná komise, po níž byl žádán posudek. Její členové strávili s amatérem celý den, Mašanovy závěry však nepotvrdili. Ale v Lovosicích Markomani skutečně mnoho generací žili a nalezly se po nich památky. Jsme také zčásti i jejich potomky...

(hz)

Univerzita 3. věku vstupuje do dalšího roku svého fungování

„Minulý rok byl poznamenán pandemií, přesto naši frekventanti všechny přednášky zvládli. Studium probíhalo bez větších problémů online, a tak největším minusem byla nemožnost sociálního kontaktu studentů, společných diskusí a prosté lidské spolupráce," sdělila organizátorka paní Erika Trefná. Loni byla témata historická – Rituály evropských královských rodů. Z dalších jsou to třeba České dějiny a jejich souvislosti, zajímavá byla Genealogie, Hledáme své předky, zabývali jsme se rovněž tématem Kouzelná geometrie. Internetovým výběrem jsme si vybrali téma Dějiny oděvní kultury. Pokud vládní nařízení dovolí, bude místo setkání tradičně v sále staré radnice dne 4. 2. 2021 od 9.30 hod., zřejmě ve více skupinách, kde bude potřeba vyplnit přihlášky, zaplatit poplatky, provést další administrativní úkony. Většina frekventantů pokračuje ve studiu kontinuálně dál, ale noví zájemci mají dveře otevřeny. Vlastní studium bude zatím probíhat distančně.

Přihlásit se mohou na e-mailu trefna49@seznam.cz nebo se domluvit na telefonním čísle 725 422 760.

Erika Trefná

Škola pomáhá lidem i zvířátkům

V době adventu je obzvlášť srdečné myslet na druhé, proto je advent skutečně tím nejštědřejším obdobím roku. Obdarováváme své nejbližší, či neznámé lidi v nouzi a nelehké životní situaci.

I naši žáci se rozhodli během adventu někoho potěšit. Žáci z 2.A vyrobili pro babičky a dědečky z Domova důchodců Čížkovice vánoční přání s andílky. Žáci z 1.A a 4.B věnovali malé dárečky a přání pacientům litoměřické nemocnice.

Třídě 4.A záleží na zvířátkách, a proto děti během adventu nashromáždily různé potřebné věci pro pejsky a obdarovaly jimi opuštěné pejsky z útulku v Žimu. Několik krabic plných dobrot, pytel plyšáků a plné tašky dek a ručníků – to vše vezl pan učitel Drobný do útulku a s radostí a hrdostí na své žáky předal do rukou opatrovnic a pečovatelek. V daru nechyběla vánoční přání pejskům a zaměstnancům psího útulku.

Děti vyráběly své dárky a vánoční přání s láskou a s nadšením. Věříme, že obdarované potěšily a alespoň na chvíli přinesly úsměv na tváři a u srdce. Možností, jak a komu pomoci, kde přiložit ruku k dílu nebo přispět třeba i docela drobným obnosem na dobrou věc, se nabízí nespočet. A nemusí to být pouze v době adventu, ale po celý rok. Stačí jen chtít druhým pomoci a mít oči otevřené. Stejně jako to mají naši žáci i zaměstnanci. Děkujeme!

ZŠ A. Baráka Lovosice

Hvězda se vrátila na věž radnice

Moravská - pro nás spíše „coswigská" hvězda se opět vrátila na věž staré radnice při instalaci vánoční výzdoby města.

„Ještě před rekonstrukcí věže musela být původní, v pořadí již druhá hvězda sejmuta z věže. Dosloužila. Podlehla povětrnostním podmínkám, kterým byla během roku vystavena. Na věži opět září od adventu jako pomyslná zlatá korunka nově opravené radniční věže," doplnil Vladimír Šuma, místostarosta města.

„Tento symbol Vánoc a adventu v Německu městu daroval (předchozí) primátor Coswigu pan Frank Neupold v únoru 2014 při slavnostním otevření prostor „Centra pro cestovní ruch a partnerství" ve staré radnici. Abychom udrželi kontinuitu a zachovali hezkou tradici, zakoupili jsme hvězdu novou, která nám krom přátelství s Coswigem připomíná i hvězdu betlémskou," sdělil starosta Milan Dian.

Moravská hvězda, v Německu známá jako Herrnhuter Sterne, což česky znamená ochranovská hvězda, zdobí v době adventu mnoho domů a veřejných budov nejenom v Německu, ale také v mnoha zemích světa.

Mnohacípou hvězdu poprvé vyrobili v roce 1821 studenti z moravské chlapecké školy v obci Niesky (36 km od Herrnhutu); tehdy měla hvězda 110 hrotů, byla z papíru a vyrobena byla jako ozdoba prostor školy při příležitosti jejího 50. výročí. Na počátku tradice výroby mnohocípých hvězd byla výuka matematiky a geometrie na školách moravských bratří, současně hvězdy sloužily jako výzdoba škol.

Spolu s misijní a charitativní činností moravské církve se hvězda rozšířila do dalších zemí. Počet cípů hvězdy se ustálil na 26 s tím, že vrcholový hrot je vynechán a jeho místo je využíváno pro zavěšení a instalaci osvětlení. *(ik, foto archiv)*

Manželé Trefní oslavili zlatou svatbu

Ani v době covidové se život naštěstí nezastavil a lidé se žení a vdávají. Vzhledem k omezením, která jsou nařízena, si tentokrát alespoň v kruhu svých nejmilejších svůj slib zopakovali manželé Trefní. A to po krásných 50 letech. I když život za tu dobu pochopitelně nebyl jen, jak se říká, procházkou růžovým sadem, dva lidé, kteří se mají rádi, mohou vždy všem nepříjemnostem i nezdarům lépe čelit. A nyní při pohledu na uplynulá léta se spokojeně zaradovat. Mnoho štěstí do dalších společných let přeje redakce.

Chata na Lovoši má nové nájemce

S novým rokem přichází vždy i řada nejrůznějších změn. Jednou z nich, která je inovativní, je změna nájemce na chatě Lovoš. Chata postavená r. 1924 na místě dřívější útulny, která vyhořela, byla často terčem vandalů. Po posledním jejím poškození převzal v roce 1977 chatu turistický oddíl TJ SCHZ (Severočeské chemické závody - dnešní Lovochemie) Lovosice a rok nato přešla do jeho majetku. Rekonstrukce dle návrhu Ing. arch F. Kalivody byla provedena brigádnicky se značnou podporou odborníků a řemeslníků SCHZ Lovosice. Od roku 1990 je ve vlastnictví KČT Lovosice.

Dva mladí mužové, Eliáš Molnár a Ondřej Mirovský, kterým krom elánu a nápadů nechybí ani zkušenosti a odbornost, převzali před Vánoci chatu do nájmu a ochotně odpověděli na naše dotazy.

Co bylo impulsem k nápadu založit společnost Milešovka s.r.o. a co vás vůbec přivedlo sem na Lovoš?

OBA: Založení našeho spolku je, dá se říct, dlouhý příběh, kus náhody, kus osudu. Prostě jsme se našli v provozování chat na kopcích, začalo nás to bavit, vidíme v tom smysl.

EM: Dá se říct, že na Lovoš nás přivedla Milešovka. Posledního tři a půl roku jsme tam provozovali chatu (Objekty na Milešovce vlastnilo od 60. let minulého století tehdejší Ministerstvo národní obrany. V roce 1995 převedlo Ministerstvo obrany ČR nepotřebné objekty v havarijním stavu na Akademii věd ČR - pozn. redakce) a z jejích oken jsme se dívali přímo na Lovoš. Byli jsme se tu samozřejmě mnohokrát podívat a dostali nápad, že i zde bychom mohli výrazně vylepšit služby pro návštěvníky a místo, které je atraktivní, ještě zpříjemnit.

OM: Cesta k té Milešovce, to byla neuvěřitelná shoda okolností, kdy přes naše společné známé jsme se dostali až na nejvyšší horu středohoří.

Vy jste oba z Prahy, jestli se nepletu, to sice není úplně nejdál, ale pro soustavné podnikání asi přece jen trochu z ruky, ne?

OM: Já tedy mám rodinné kořeny v Litoměřicích, část rodiny na Borči, a tak mám stále v mysli výlety, které jsme s rodinou v mládí podnikali právě do kopců středohoří. Takže ona jedna věc je, kde člověk bydlí, a druhá, co má v té přírodě nejraději, a my máme rádi hory a České středohoří pro jeho neopakovatelnost. Na počátku jsme se s Eliášem neznali, ale nakonec jsme ve firmě, dá se říct, po redukci zaměstnanců na sebe zbyli. Eliáš se dovedl postarat produkčně o fungování, a tak jsme na Milešovce zůstali a zjistili, že se dobře doplňujeme a spolupráce nám vyhovuje.

EM: Po skončení provozování hospody na Milešovce, kde nám neprodloužili smlouvu, jsme však již fungovali na Řípu, ale stále jsme měli v hlavě Lovoš, protože jsme našli smysl a krásu v chatách na kopcích. Trochu problémů do našeho snažení vnesl covid. Do loňského roku jsme také provozovali Penzion pod Kalvárií u Úštěka, což je trochu jiný druh byznysu. Jsou tam určité spojitosti, ale jiné nároky.

OM: Eliáš pak nabídl Klubu českých turistů to, co děláme, a dopadlo to tak, že si nás vybrali.

Takže jste, dá se říct, převzali štafetu provozu. Máte dané nějaké časové omezení?

EM: Jedině zdravotní stav, pokud bychom již fyzicky nezvládali vyjít kopec. Prostě, pokud nám budou síly stačit, tak bychom tu rádi pracovali.

OM: Smlouvu máme na dobu neurčitou a je jasné, že tyto věci jsou velmi dlouhodobé. Předpokládáme, že ukážeme již v tomto roce vylepšení, které by bylo zajímavé, a celkově chceme pozvednout služby návštěvníkům tak, aby nás zde KČT nechal co nejdéle.

Prý se chystá rekonstrukce chaty? Již v roce 2015 existoval plán KČT na revitalizaci, šlo především o čističku vody, kanalizaci… Co bude následovat?

EM: Již je vystaveno stavební povolení na zbudování čističky odpadních vod a v současnosti se hledá realizační firma, ale to vše včetně financování si ošetřuje KČT. My rádi časem třeba přispějeme.

Naším přáním je, aby vnitřek chaty byl útulnější, hezčí a více odrážel současné nároky turistů. Tato revitalizace určitě musí proběhnout, nové posezení, nové obklady stěn a podlah v části objektu jsou nutností.

Po destrukci chaty vandaly v 70. letech se celá chata díky SCHZ Lovosice a množství dobrovolníků kompletně zrekonstruovala a pro mnoho lidí je tak objekt stále srdeční záležitostí. Byla by jistě škoda dělat chatu moderní, protože by se ztratil duch doby a místa.

EM: I pro nás je to srdeční záležitost a je potřeba citlivého přístupu. A bylo by skvělé, nevíme, zda se to podaří, ale je to přání nás i KČT, vrátit sem možnost ubytovacích služeb. Máme spoustu dotazů, právě na možnost ubytování… Ten současný stav je bohužel nevyhovující.

OM: Je naší snahou, aby se Lovoš posunul kvalitativně výš. Stejně jako jsme zprovoznili nyní už vlastně celoročně chatu na Řípu, která byla 30 let zavřená zamřížovanými okny.

EM: Lovoš zatím zkoušíme provozovat od čtvrtka do neděle. Z vlastní zkušenosti víme, že v podstatě každou naši návštěvu zde bylo zavřeno nebo došly zásoby. Provoz chaty musí být zkrátka transparentní, aby v povědomí lidí byla jistota, že pokud jsem tehdy a tehdy přijdou, vždy jim bude nabídnuto občerstvení. Až se otevřou hranice, tak 5 procent klientů jsou turisté z Německa a je ostuda, že na tak atraktivním místě nenajdou odpovídající servis. Chceme, aby to bylo co nejlepší.

Dnes jsem při výstupu po ledu a sněhu vzpomínala na váš skvělý nápad z Milešovky s půjčením turistických holí.

EM: Počítáme s tím i na Lovoši. Budky s holemi musí být na obou stranách kopce, aby se daly vrátit.

OM: Jen musíme promyslet, kam to nainstalovat, abychom v přírodě nepřekáželi. Byl jsem příjemně překvapen obrovským zájmem lidí, kteří chodí za každého počasí. Už vzhledem k tomu bychom pak chtěli v sezóně od května do září až října fungovat celý týden. V reakcích na FB vnímáme, že na rozdíl od Řípu, který je masovou záležitostí návštěvníků z Prahy a v podstatě celé republiky, tady je to daleko více o lidech z blízkého okolí, kteří místo berou jako své.

Co tedy výběr produktů, které chcete návštěvníkům nabídnout? Dnes začíná být běžné opět se soustřeďovat na místní, regionální produkty. Na Milešovce jste dělali výbornou zelňačku…

OM: Zelňačka bude. Tak dlouho jsme ladili nabídku, ochutnali desítky kil klobás a párků šílené chuti, až jsme vylučovací metodou objevili Varnsdorf. Není to pravda přímo regionální produkt, ale další veličinou, kterou musíme sledovat, je zásobování a uzeniny z Varnsdorfu nám vycházejí i v tomto vstříc. Pivo, stejně jako jsme podávali na Milešovce, bude z Biskupského pivovaru v Litoměřicích. Zkoušeli jsme pivovar Cvikov, ale po záporných reakcích lidí jsme přistoupili ke změně. Na Biskupský pivovar máme kladné ohlasy znalců piva. Mošty máme z Chrámců.

EM: Když přijdete na turistickou chatu a nabídnou vám euro pivo, burgry, hranolky, colu a pomerančový džus, tak prostě cítíte, že to není ono. My to chceme dělat lépe a z lokálních produktů vybrat ty výborné, protože ne vše, co je regionální, musí být kvalitní. Například mošty a pálenky z Chrámců jsou v bio kvalitě. Lovosický dodavatel uzenin, kterého jsme jeden čas zkoušeli na Milešovce, šel kvalitou dolů, takže jsme se opět vrátili k Varnsdorfu.

OM: Zkoušeli jsme toho mnoho, ale důležitá je pro nás kvalita. Burgra a hranolky s kečupem si lidé mohou dát kdekoli jinde, takže jsme vytvořili nabídku sice méně obsáhlou, ale kvalitní, u které můžeme zaručit čerstvost. Je pravda, že občas se objeví požadavek na něco smaženého, což je i logisticky náročnější, ale my již měli od počátku ideu, že tohle dělat nechceme a nikdy jsme nic smaženého neprodávali.

EM: Způsob práce mrazák-friťák, tak hojný v běžných hospodách, nechceme přebírat. Náš ústupek v tomto směru je párek v rohlíku. Ale máme dobré párky a dobré rohlíky, takže je to taková rychlovka pro ty, co se nechtějí zdržovat. Dál se ale chystáme rozšířit nabídku pro sportovce, protože, jak máme vypozorováno i z Řípu, i tady chodí hodně běžců. Takže bychom rádi zařadili jointové nápoje a proteinové tyčinky, na které hledáme v současnosti nějakou kvalitní tuzemskou firmu. Až ji najdeme, tak v naší nabídce budou i tyto produkty.

Návštěvnost je krásná věc, ale neobáváte se trochu overturismu, toho totálního zahlcení a nezdravého náporu?

EM: Obecně si myslím, že chození do přírody je dobrý fenomén, já jsem za to rád. Teď jde jen o to, jak těch pár procent lidí, kteří v přírodě dělají nepořádek, naučit se v přírodě chovat. Z osobní zkušenosti ale vím, že to nebude jednoduché, protože zrovna na Nový rok jsem viděl rodinu s dětmi, jak na vrcholu Lovoše hází petardy. Po mém upozornění, že jsou v CHKO a že by měli být

ohleduplní, toho nechali, ale na úpatí byla další skupina s dělobuchy. Je neskutečné, čeho jsou někteří lidé schopni. Smutné je, že 40letý dospělý dává svému 12letému dítěti tak špatný příklad. Lidé by se měli v tomto směru edukovat.

OM: Také je fakt, že část lidí, které nyní v přírodě potkáváme, jsou lidi, kteří tam dříve vůbec nechodili. Je hrozné, že tito lidé nyní objevili přírodu a nedovedou se v ní chovat. Trochu se mi však zdá, že v průběhu corony se více rozložil ten počet turistů. Na Říp třeba chodili lidé i mimo hlavní svátky, a tak byl zájem průběžný. To je dobré, protože pokud bude zájem vyšší, ale rozložený, tak není nápor na parkoviště, odpadky, vyšlapané cesty.

EM: Možná spějeme k tomu, co mají v amerických nebo australských parcích. Tam prodají určitý počet vstupenek a více nepouští.

Budování elektrické přípojky na Lovoši: zleva Arnošt Johanovský, Josef Dian, Milan Dian, Václav Bláha, Zdeněk Bambula, Walter Rýdl, Jan Schejbal, Karel Heger, Ing. Pleskot.

U nás o tomto opatření uvažovali před coronou například v Českém Krumlově, kde byla díky zvláště zahraničním turistům situace neudržitelná. Velký problém měly obecně památky UNESCO, ta medializace tomu napomáhala. V současnosti, vzhledem ke coroně, se města a památky úplně vylidnily, nápor ale zažívají hory, národní parky.

EM: Záleží asi na stupni ochrany toho území. Problém je, že mnoho lidí zaměňuje městský park a volnou přírodu. V parku si sednou na lavičku, dají si energetický nápoj a cigaretu. Když vezmu ten nejhorší případ - vše odhodí - a pak se stejně chovají i na Lovoši. Musím ale říct, že co se týká Lovoše, tak ten je dost opečovávaným vrchem, kde díky dobré cestě a svodům vody se úspěšně čelí erozi. U Milešovky je to jinak, tam v horních partiích cesta připomíná spíše stále se prohlubující koryto. Na Lovoši je dobré, že se o to KČT stará.

OM: Důležité je, jak se k tomu staví kompetentní lidé. Tady jsou lidé, kteří mají silný vztah k přírodě, a my už z prvních setkání cítíme, že ta spolupráce se bude týkat nejen chaty, ale kopce jako takového. Jsme otevřeni spolupráci s CHKO a Lesy ČR, která povede ke zvelebení okolí.

EM: Staráme se tedy nejen o chatu, ale vyvážíme třeba všechny koše, co po kopci jsou. Aby si lidé nemysleli, že je to jen o tom mít hospůdku. Je třeba řešit více věcí, aby i okolí bylo pěkné.

Já vždy brala jako automatické a elementární, že co si do přírody přinesu, to si také odnesu. Ale ve světle současného stavu společnosti to je asi idealistická představa.

EM: Bohužel při sobotní návštěvnosti Lovoše cca 600 lidí již všichni takto neuvažují, nemají to zažité.

Když jsme u toho přístupu, co nalévání do přinesených nádob? (To znám z vyprávění babičky z doby před 70, 80 lety a vzhledem k množství vyprodukovaného odpadu vyvstává potřeba se dnes k tomuto modelu vrátit.)

EM: To děláme běžně, třeba do donesených termohrnků, občas přijde někdo s ešusem, to není problém. Jinak všechno jako misky, kelímky, příbory jsou recyklovatelné. Teď se na trh dostaly i půllitry z voskovaného papíru, takže s těmi počítáme.

OM: Objevili jsme příbory z cukrové třtiny, dřevěné lžíce jsou totiž malé, nedostatkové a drahé. My jednorázových obalů odebereme opravdu hodně. Vzhledem k tomu, že zde nemůže být klasická kuchyně, tak musíme jet v tomto jednorázovém modu.

Počítáte třeba s využitím alternativních energií? V 80. letech parta nadšenců zorganizovaná panem Johanovským (který byl po léta dobrou duší Lovoše) vytvořila výkop a následně položila kabel na elektriku, telefon. Ale třeba pro ohřev vody z hlediska úspor by to nemuselo být špatné?

OM: Na Řípu třeba máme zelenou energii, na Milešovce to nešlo. Tady na Lovoši to nejde, protože smlouvu má KČT. Ale projednáme to, jestli bude moci být oddělen okruh, který by byl externě napájen – tady, na rozdíl od Řípu, by šla použít fotovoltaika. Menší systém, na který by se dala sehnat dotace, by mohl být pořízen do 100 tisíc korun.

EM: Je to určitě směr, kterým bychom rádi šli.

Děkuji za rozhovor a přeji vám úspěch ve vašich plánech a snahách a těším se, že na našem jedinečném vrcholu Lovoši opět zavládne přívětivá atmosféra s novým nábojem.

rys, foto rys a archiv

Ceník inzerce v Lovosickém dnešku
(ceny bez DPH)

Celá strana: 7000 Kč, 1/2 strany: 3500 Kč, 1/4 strany: 1750 Kč, 1/8 strany: 875 Kč

Lovosický dnešek vychází jednou měsíčně v nákladu 5000 výtisků a je distribuován zdarma do všech lovosických domácností a na radnice či infocentra v okolních obcích.

Městské noviny v Lovosicích, 1. díl

Úplně první lovosické noviny vyšly 14. července 1877; byl to týdeník Lobositzer Anzeiger, od roku 1878 do roku 1930 vycházel pod názvem Lobositzer Zeitung. V roce 1877 měly Lovosice cca 4 500 obyvatel, pravda je, že tehdy nebyla televize a lidé ještě rádi četli; vycházely tam tehdy i povídky na pokračování (důvodem také mohlo být zvýšení prestiže města). V letech 1931 až 1938 vycházel týdeník Lobositzer Nachrichter. Pro okres Lovosice vycházel v letech 1951-1960 týdeník „Za lepší život" (2 nebo 4 listy). Následovala dlouhá časová prodleva, kdy kromě podnikových zpravodajů (např. Hedvábníček) a informačních materiálů pro členy MNV a politické aktivisty (např. „Lovosice 1958") nevycházelo nic, pouze občas nějaké kulturní zpravodaje.

Illustrierte

Lobositzer Zeitung

Nr. 15. Samstag, den 9. April 1927. 51. Jahrg.

Die deutsche Wirtschaft und die Steuerreform.

Vorzugter gemusterter Stoff.

Aus der Nationalversammlung.

Böhm. Escompte-Bank u. Credit-Anstalt

Schillerstr. Nr. 405. Filiale in Lobositz. Telephon Nr. 59.

An- und Verkauf von Valute und Devisen, Auskünfte und Informationen kostenlos

Dne 20. září 1991 nastal historický okamžik - vyšlo nulté číslo měsíčníku Lovosické listy, prvních českých lovosických městských novin. Myšlenka vydávat městské noviny vyšla z programu bývalého lovosického Občanského fóra, které vyhrálo v r. 1990 komunální volby. Protože tehdejší městský úřad se k plnění tohoto bodu programu OF příliš neměl, ujal se nezáviděníhodného úkolu Ing. Miroslav Hart, který byl do městského zastupitelstva zvolen jako nezávislý kandidát - a rok nesl na svých bedrech veškeré riziko s vydáváním spojené. Budiž mu za to vysloven nehynoucí dík - bez něj by asi české noviny v Lovosicích nebyly vyšly nikdy. Šéfredaktorem byl Roderick Slavík. Redakční rada se scházela 2x měsíčně (členy byli Ing. Hart, šéfredaktor Slavík, J. Čampulka, paní profesorky Malá a Bulirschová, paní učitelky Charvátová a Pelikánová, E. Hozmanová, J. Skalský ml., P. Šafránek), aby články vybrala z došlých příspěvků, zadala další na aktuální témata a aby posoudila ohlas na prodané číslo. Noviny stály 2 koruny a měly dvanáct stran.

Obsah nezávislého měsíčníku byl pestrý; městské aktuality (malá privatizace - aukce, plenární zasedání aj., zprávy ze života škol, církví a jiných důležitých institucí), rozhovor měsíce, kulturní a sportovní informace, články z historie města a okolí, kritika nešvarů, ekologie - nechyběla ani křížovka. Noviny tiskla INVA (slabinou byl občas nevýrazný tisk) a byly prodávány u soukromých podnikatelů Lovosic. Poslední číslo vyšlo přesně za rok 20. září 1992, stejně jak číslo nulté - ZDARMA. V té době měl měsíčník dopisovatele z Milešova, Ústí nad Labem, a příspěvek přišel dokonce i z Prahy.

V září 1992 skončily své působení Lovosické listy a v říjnu již vyšlo první číslo Lovosických novin; počet stránek se snížil na osm. Jako vydavatel byla v tiráži uvedena TP - spol. s.r.o. s přispěním cukrárny John, Camex spol. s r.o. a železářství Vintrich, tisk Helioprint Lovosice. Šéfredaktorem byl opět Roderick Slavík. Obsahovou stránku měsíčníku vytvářel v podstatě okruh stejných lidí, který byl u vzniku prvních novin, přispívali, stejně jako do prvního listu, i další občané, např. Petr Jaškov. Noviny vycházely krátce - skončily šestým číslem 21. července 1993. I tyto noviny stály 2 koruny.

Pak byla dlouhá pauza do dubna 1995. Dne 6. dubna 1995 měli lovosičtí občané v rukou nulté číslo měsíčníku Lovosický dnešek, který vycházel až do konce roku 2009, a to konečně jako noviny městské, placené z rozpočtu města Lovosice. Vydavatelem bylo Kulturní středisko Lovoš, které noviny i rozšiřovalo. Tisknul je Jiří Bartoš – SLON, spol. s.r.o., Ústí nad Labem. Do 31. 12. 1996 stály noviny 2,50 Kč. Šéfredaktorem byl v roce 1995 jmenován Ing. Jiří Hrdina, který funkci zastával do 31. 12. 2001. V redakční radě v té době byli šéfredaktor Hrdina, M. Šanda, E. Hozmanová, J. Čampulka a rovněž Miroslav Hvorka, Miroslav Nesvarba a Ing. Drahoň Kučera – ti již bohužel nejsou mezi námi.

Nové noviny si pomalu hledaly svou tvář: některé rubriky zůstaly - Rozhovor měsíce na titulní straně, Z historie města, Tělovýchova a sport, Kultura a postupně byly zavedeny také mnohé nové stálé rubriky, např. Slovo starosty, DDM ELKO, Hasičský záchranný sbor nebo Policie České republiky. Od 1. 1. 1997 do 31. 12. 1998 stál Lovosický dnešek 3 koruny, měl 12 stran a vycházel v nákladu 1000 výtisků. V roce 1999 byla cena zvýšena na 5 korun. V červnu 2000 bylo vydáno dokonce zvláštní barevné číslo k lovosickým oslavám „400 let města Lovosice".

Když jsem v roce 2001 psala článek k desetiletí městských novin, zakončila jsem ho slovy: „Říká se do třetice

No. 1. Lobositz, den 1. Juli 1877. 1. Jahrgang.

Lobositzer Anzeiger.

Erscheint jeden Sonntag.

An unsere Leser!

všeho dobrého, doufejme tedy, že třetí pokus o vydávání lovosického tisku bude již trvalý. A budou-li Lovosice obcí s pověřením III. stupně, věřím, že noviny budou vycházet ve větším rozsahu anebo dvakrát v měsíci, a to i s informacemi o celé spádové oblasti Lovosicko." Obcí s rozšířenou působností jsme od 1. 1. 2003 a já jsem se strefila alespoň v tom, že noviny vycházely ve větším rozsahu, většinou mělo číslo 20, výjimečně pak 22 stran. Od 1. 1. 2002 byl jmenován šéfredaktorem měsíčníku Lovosický dnešek Jaroslav Čampulka, Ing. Hrdina v redakční radě zůstal. Redakční radu rozšířili načas R. Slavík, František Hrůza, Anna Stará, dlouhodobou dopisovatelkou byla paní Jana Haasová z Prahy; všichni ale po čase bohužel psát přestali. Až do září 2002 vycházely noviny o 12 str., pak několikrát o 14 str. a číslo 3/2003 poprvé o 18 stranách a to za 8 korun (poté už vyšlo jen několik čísel o nejméně 16 str.). 30. 6. 2004 měly noviny poprvé 20 stran. Pod dohledem M. Hvorky se zlepšil tisk fotografií. Novým členem redakční rady se stal v roce 2007 nový ředitel Kulturního střediska Lovoš Ing. Bc. Martin Kohl (nahradil Miroslava Šandu), v roce 2008 pak přistoupil Jiří Veleman. Občasnými dopisovateli byli učitelky a učitelé všech stupňů lovosických škol, někteří sportovci, skauti, pan Zdeněk Najman, Martin Brůža z Lukavce a někteří další. Bez jejich podpory by noviny nemohly existovat, byly by nezajímavé a nečtivé. Všem přispěvatelům, ať už těm pravidelným (policie, hasiči, DDM aj.) nebo občasným, děkujeme a těšíme se, že jich časem přibude (třeba z řad těch mladých – začal přispívat L. Vlasák, student gymnázia). Přispěvatelé jsou totiž hledáni po celou dobu existence městských novin. Měsíčník Lovosický dnešek byl v roce 2009 ke koupi za 10 korun, a to na několika místech u podnikatelů v Lovosicích a také v Informačním středisku v ulici Osvoboditelů. V roce 2010 dočasně přestal Lovosický dnešek vycházet.

Lovosický patriot Jaromír Kozlík napsal v roce 1992 ve své knize Pohlednice z Lovosicka: „K životu se hlásí místní noviny Lovosické listy, budou snad na rozdíl od dávných německých novin Lobositzer Nachrichter (pozn.: mnohá čísla nejsou ani v archivu) soustředěny v místopisném oddělení městské knihovny." Výtisky Lovosických listů a Lovosických novin jsou k dispozici v Státním okresním archivu Litoměřice se sídlem v Lovosicích, Terezínská 909/59. Od roku 2000 jsou čísla novin k dispozici i na internetu s vyhledávačem. Nejstarší noviny v okolí stejného typu jako lovosické jsou Libochovické noviny, které vycházely v letech 1968-1972, poté existovaly jen jako nástěnné noviny a od roku 1990 vycházejí jako měsíčník dosud (vydává je město Libochovice, šéfredaktorem je stále Mgr. Josef Krob).

hz, konec 1. dílu

Boreč zve návštěvníky hlavně v mrazivé zimě, když se kouří z ventarol

Publikace o národní přírodní památce Borečský vrch nedaleko Lovosic, která patří bezesporu k nejzajímavějším a nejznámějším místům Českého středohoří, vyšla sice už v roce 2010, ale je stále užitečná. Tehdy publikaci Průvodce naučnou stezkou Boreč vydal Český svaz ochránců přírody v Ústí nad Labem a Správa CHKO České středohoří (autoři Marcel Krištof, Lubomír Peterka a Vlastimil Vlačiha). Kopec na sebe poutá pozornost návštěvníků zejména v mrazivém zimním období a to díky vývěrům páry na vrcholu kopce. Unikátních záležitostí zde však nalezneme mnohem více, jednou z nich je i skutečnost, že zde byla v roce 1981 současně se sousedním Lovošem vybudována i nejstarší naučná stezka v Českém středohoří. Naučná stezka byla rekonstruována v roce 2016, má celkem 9 zastavení a dvě vyhlídky. Dozvíte se na ní všechny důležité informace o hoře a blízkém okolí. Z vyhlídky uvidíte například Milešovské středohoří či Sutomský vrch, Ostrý, Lipskou horu a mnohé jiné. Druhá vyhlídka vám ukáže jako na dlani Lovosice a vrchy Lovoš, Sedlo, Ovčín a jiné.

Úvodní část této publikace seznamuje čtenáře se základními údaji o Borečském vrchu, druhá část je pak věnována zdejším přírodním podmínkám a také obci Režný Újezd, která je výchozím bodem k návštěvě. Poté již následují podrobné kapitoly, sledující jednotlivá stanoviště okružní naučné stezky na Borečském vrchu, samozřejmostí je i kvalitní a bohatá fotografická dokumentace. Průvodce naučnou stezkou Boreč obsahuje mapu vrchu Boreč a okolí, fotografie některých chráněných rostlin (bělozářka liliovitá, třemdava bílá, lomikámen trsnatý...), ale třeba i schéma bojiště, na kterém se v roce 1756 střetla vojska Rakouska a Pruska. Autory barevných fotografií jsou Ivan Bílek, Miloslav Kalík, Lubomír Peterka, František Říha a Vlastislav Vlačiha. Publikace byla vydána v rámci programu Českého svazu ochránců přírody „Ochrana biodiverzity" podpořeného Lesy České republiky a Ministerstvem životního prostředí ČR. Mezi sponzory patřily i místní firmy Lafarge Cement, a.s. a Lovochemie, a. s. Publikace je k dispozici v městských knihovnách nebo na webu https://ustecko.ochranaprirody.cz/

Borečský vrch měří sice jen 469 metrů, přesto ho ale turisté mají v oblibě. Na temeni Borče v zimním období vystupují z puklin teplé a vlhké páry. Na výrony teplého vzduchu je vázán výskyt rostliny ze skupiny játrovek jménem borečka vzácná. Podle nového zákona o ochraně přírody a krajiny byl Boreč v roce 1992 převeden do kategorie národní přírodní památka. V posledních letech se Borečský vrch stal jedním z prvních chráněných území v CHKO České středohoří v soustavě NATURA 2000.

Naučná stezka zde byla vybudována už v roce 1981 a její počátek je v Režném Újezdu. Výchozí tabule je umístěna uprostřed vsi. Z návsi vede trasa k úpatí Borečského vrchu a prochází kolem studánky. Zastávek je celkem osm, cesta končí na severním úpatí Borče. Zdejší tabule ozřejmuje funkci ventarol v jarním a letním období. Odtud se turista vrátí k zastavení č. 1, k sesuvu na severním úpatí. Pokud byste se chtěli vydat druhou cestou, musíte zajet do stejnojmenné osady Boreč. Zde na vás čeká Tyršova stezka – jde o naučnou stezku, která začíná u kaple a je označena zeleným trojúhelníkem.

3km naučná stezka obsahuje 8 zastávek - Zastavení č. 1 – Sesuv na severním úpatí, Zastavení č. 2 - Suť na severním svahu a úpatí, Zastavení č. 3 – Suťový les s lípou srdčitou, Zastavení č. 4 – Vyhlídka, Zastavení č. 5 – Ventaroly, Zastavení č. 6 – Doubrava na jižním svahu, Zastavení č. 7 – Vyhlídka k východu, Zastavení č. 8 – Chladná suť na severním úpatí.

Důvodem k zařazení mezi evropsky významná chráněná území je výskyt kriticky ohroženého rostlinného druhu koniklec otevřený, ale již předtím zde byla v roce 1951 vyhlášena přírodní rezervace s cílem zachovat celá společenstva rostlin teplých strání, skal, sutí a také hajní květenu tohoto homolovitého vrchu zajímavého i výstupy teplých a vlhkých par z puklin na jeho temeni v zimním období a naopak studeného vzduchu ze sutí na úpatí během jara a léta. Ze zajímavých rostlinných druhů, které se vyskytují na vrcholu a svazích vrchu Boreč, je dále nutno zmínit hořeček nahořklý, bělozářku liliovitou, kosatec bezlistý, hvozdík pyšný, řeřišničník skalní, pomněnku úzkolistou a především velice vzácnou borečku vzácnou, což je teplomilná středomořská játrovka vyskytující se v mnohem nižších geografických šířkách. Z ptáků uveďme alespoň naši největší sovu výra velkého, drozda kvíčalu, sedmihláska hajního aj. Ze savců se tady lze setkat s rejskem obecným, norníkem rudým či lasicí kolčavou. V zimě lze zahlédnout i mloka. A přemnožený muflon tady devastuje původní flóru.

Určitě Borečský kopec navštivte, rozmanitostí přírodních úkazů nebudete zklamáni v zimě ani v létě. „Vždyť za měsíčních nocí chodívala sem promlouvat s bohy samotná kněžna Libuše. Obklopena byla oblaky a lidé neměli odvahu pokročit dále než na úpatí hory," vypráví pověst. Určitě budete spokojeni i vy!

hz, foto rys

Tajenka z lednového vydání: 27. leden

27. leden byl vyhlášen Organizací spojených národů jako Mezinárodní den vzpomínky na oběti holocaustu.

27. ledna 1945 osvobodila vojska Rudé armády Osvětim, největší koncentrační tábor, který zbudovali v Polsku nacisté. Toto strašlivé místo, které bylo připraveno pro lidi „podřadných" ras, se stalo symbolem osvobození všech dalších nacistických koncentračních táborů, kam vstoupila vojska Spojenců v závěrečných měsících 2. světové války. Rovněž se nepřímo stalo podnětem pro vznik organizace OSN, která měla do budoucna zabránit tragédiím dalších světových konfliktů.

1. listopadu 2005 vyvrcholilo úsilí mnoha zemí o to, aby si utrpení šesti milionů zavražděných evropských Židů a dalších obětí nacismu připomínal do budoucna celý svět. Česká republika z iniciativy České rady pro oběti nacismu, Federace židovských obcí v ČR a mnoha dalších organizací vyhlásila 27. leden významným dnem již v roce 2000. Později byl zákonem ustanoven jako Den památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti.

Návrh, který byl podán Izraelem, USA, Austrálií, Kanadou a Ruskem, byl podpořen 91 členskými zeměmi, včetně několika zemí muslimských. Zástupci Egypta, Indonésie a Malajsie však prohlásili, že by měly být připomínány oběti všech genocid a že „nikdo by neměl mít monopol na utrpení". Někdo by mohl toto vyjádření považovat za kontroverzní, ale je třeba si uvědomit, že tento názor vychází z jejich historických zkušeností. V mnoha zemích, které byly koloniemi evropských mocností, totiž docházelo po léta ke genocidě místního obyvatelstva. Myšlenka izolace a likvidace „nežádoucích" skupin obyvatelstva v účelových táborech byla zavedena Angličany v jižní Africe za búrských válek (1880–1881 a 1899–1902). Tábory v Africe, Indii, Filipínách, Kubě a ještě dříve v Americe (pod eufemistickým názvem rezervace) měly společný jmenovatel, internovaly domorodé obyvatele (kteří umírali na nemoci a hladem nebo po vyčerpávající práci), aby nepřekáželi záměrům kolonizátorů, kteří kořistili na území, jež jim nepatřilo.

(rys)

Turismus vs. overturismus

Dnešní doba neklade vysoké nároky jen na lidstvo, ale v neskutečné míře také na přírodu. Již před pandemií se masivně cestovalo a letecká doprava byla brána jako naprosto běžný druh dopravy. Není koutu na Zemi, který by lidé nemohli navštívit. Počet mezinárodních cest turistů se podle dat serveru Statista v roce 2020 snížil o 400 milionů na „pouhou" miliardu. Fenomén nadměrného turismu dostal název overturismus. Je důsledkem globalizace, levných letů, bohaté, zhýčkané a nudící se moderní společnosti na straně jedné, ale také megalomanských aglomerací, sdíleného bydlení a nemožnosti vydržet v přelidněných městech na straně druhé, a dohromady společností, která prahne po rychlém uspokojení, a tak se přesouvá rychle (ať letadlem či vozem) na obrovské vzdálenosti. Toto jednání má několik důvodů: tři patologické uvádím.

- Lenost (přece nebudeme jezdit vlakem nebo busem, to bychom museli někam popojít pěšky, raději se dovezeme až na místo samé).
- Strach z toho, že něco důležitého propásneme. Psychologové tento jev poznali v on-line prostředí sociálních sítí (Fear of missing out syndrom). Lidé sledující a žijící ve virtuálním prostoru sledují množství věcí a zároveň se bojí, že někde jinde něco utíká... Zatím rozmělňují svou pozornost, nedokážou se soustředit a utíká jim jejich reálný život. Nemají vlastní touhu a názor, chtějí vidět, co jim doporučila sousedka z Instagramu nebo na co viděli reklamu.
- Změna hodnot a absolutní ztráta pokory i soudnosti. Příroda je vnímána jako spotřební zboží (vždyť o tom jsme stále médii a určitými skupinami utvrzováni), každý zákaz je brán jako omezování svobody, dovoleno je vše. Nerespektuje se nic.

Do přírody se nechodí s touhou po poznání a láskou, ale užít si adrenalin, spálit kalorie a vyfotit se. Aby měli vztek ti, „co tam nebyli"... a dotyční se zařadili do skupiny těch, „co už tam byli". S příchodem pandemie a uzavřením států se cestování zúžilo na konkrétní zem a bohužel dochází k masivnímu poškozování přírodního bohatství.

Před pandemií se rozhodovala některá turisticky exponovaná místa o omezení návštěvníků, příkladem toho je např. Český Krumlov. Mnoho destinací si však problém overturismu samo vytvořilo. Budováním stezek v korunách stromů a oblacích, těchto šílených a zdaleka viditelných vyhlídkových komplexů, které vznikly v Lipně (2012), Dolní Moravě (2015) nebo na Pustevnách (2019) se rozrostlo průmyslové odvětví turismu. Moc se mi nechce věřit, že tyto atrakce vznikly proto, aby propagovaly přírodní krásy, byla to zas jen touha po zisku... V místech, která byla zaměřena na jednu věc - třeba jako malé zimní středisko (a kde tedy přirozeně mimo zimu návštěvnost výrazně poklesla), se vybudovaly lanová centra, bikeparky, doplněné dětskými hřišti a restauranty, aby vydělávaly po celý rok. Pandemie pak měla dvojí účinek, některá místa zůstala zcela vylidněna (města, památky) a naopak místa jiná (národní parky, pláže, hory) se ocitly v ještě horší situaci než před pandemií.

Po roce 2000 začal být problém overturismu vnímán i v ČR. Důvodem byly návaly mototuristů, kteří začali omezovat život v obcích. Tím se posouváme dále v našem příběhu. Vlivem stálého trvání pandemie jsou problémy všude, neboť nápory turistů na českou krajinu se tím ještě mnohonásobně zesílily a konflikty mezi ochranou přírody, samosprávami a turisty se množí. Lidé porušují všechny zásady ohleduplnosti k přírodě (posledně medializovaným místem problémů jsou např. šumavská jezera - v přísně chráněném jezeře se lidé v létě koupou, v zimě vstupují na led a zanechávají odpadky, ale též doslova atakují i místa dříve navštěvovaná zcela minimálně).

Nikdy jsem za život nepotkala tolik lidí v přírodě, jako v současnosti. To by samo o sobě nebylo špatné, kdyby se chovali tak, jak se patří. Stále nechápou, že příroda bez lidí být může, ale my bez ní ne. Pokud se z nás tedy nestanou polorobotická monstra řízená několika diodami v mozku na dálku z centrálního počítače, ovládaného kdoví kým.

České středohoří je malebný kus země. Na poměrně malé ploše je zde soustředěno mimořádné bohatství přírodní i kulturněhistorické. O to více mrzí, když vidím ničení toho všeho. Jako nedávno na Borči. Vývěvy ventarol, kde v zimních měsících bylo možné vidět jarní květenu, trávy i drobné živočichy, jsou zdupány návštěvníky, kteří si chodí k ústí ohřívat ruce. Naprosto nepochopitelné chování a následky pro přírodu zdrcující. Na nedalekém Košťálovu zas lidé v touze po co nejvýjimečnější fotografii lezou po zdivu a bezohledně tak likvidují již tak poškozenou zříceninu. Čtyřkolkáři a motorkáři si pletou terén lesa s motodráhou a nejraději by vyjeli na každý kopec. Neukázněni lidé parkují na loukách a děti nechávají bobovat, kde se jim zlíbí. Pokud ovšem není dostatečná pokrývka sněhu, pak jsou tyto radovánky pro rostliny, které jsou doslova vydřeny ze svahu, naprosto fatální. O rušení zvěře a živočichů v lesích už ani nemluvím. Tady se již nedá hovořit o udržitelnosti ochrany přírody, ale vše spěje k nutným restrikcím! Kdo je ale zajistí?

Příroda prostě není hřiště ani zábavní park, a pokud chceme zachovat její krásu a rozmanitost i do budoucna, tak bychom neměli být k projevům takového chování lhostejní. Nebo nám zbude jen naděje, že budou opět otevřeny hypermarkety a nákupní centra a do nich se vrátí lidé, kteří odmítají zákony přírody respektovat? *(rys)*

Přikrmování ptáků a zvěře v zimě. Proč nepoužívat lojové koule v síťce a pro koho je nebezpečné pečivo?

Během zimy chce mnoho lidí přilepšit volně žijícím zvířatům a ptákům, ovšem v některých případech může dobře myšlený skutek ublížit.

Pro přikrmování ptáků jsou často nabízeny a kupovány lojové koule v plastových síťkách, ovšem v těchto síťkách se ptáci mohou zachytit a uhynout. Pokud jsou navíc síťky nevhodně umístěny a připevněny, hrozí nebezpečí i dalším zvířatům, která se do nich mohou zamotat nebo je pozřít, to se týká zejména psů nebo ježků. Byla nalezena např. i užovka, které se tato síťka stala osudnou. Je tedy vhodné kouli ze síťky vyjmout a položit do běžného dřevěného krmítka, napíchnout na větvičku stromu, případně koupit speciální klícku na lojové výrobky. Nejlepší je samozřejmě pořídit vhodné krmítko se stříškou, kde krmivo nevlhne, a pravidelně ho čistit, aby nedocházelo k hnití a plesnivění. Kromě lojových koulí jsou vhodným příkrmem pro ptáky semena slunečnice, jádra ořechů, ovesné vločky, vařená rýže bez soli a koření či různé bobuloviny (jeřabiny, šípky, hloh, bez černý, rozinky), popř. i jablka a strouhaná mrkev. Naopak naprosto nevhodným krmením jsou zkažené potraviny a zbytky z kuchyně, suché těstoviny, nevařená rýže, čerstvé pečivo, kořeněné a uzené výrobky či přepálený lůj. Bezpečné umístění krmítka je na volném prostranství, minimálně 1,5 metru nad zemí a 2–3 m od nejbližších stromů.

Pro krmení labutí, kachen i jiného vodního ptactva je nejvhodnější kukuřice, oves, pšenice, žito, rýže, nakrájený hlávkový salát či různé zeleninové odřezky. Co se týče veřejností oblíbeného krmení pečivem, to je velmi nevhodné. Nejen že může způsobit zažívacích potíže, ale také růstové deformace peří a kostí, což takto krmeným ptákům znemožňuje létat.

Stejně tak i přikrmování lesní zvěře má svá pravidla. Nejvhodnější je nechat tuto činnost na myslivcích a zvěř na krmných místech vůbec nerušit (a to platí i jinde v přírodě, každé vyrušení a následný úprk zejména v zimním období ohrožuje zvěř na životě, proto je nutné hlídat i své psy a mít je dle zákona na vodítku). Chcete-li myslivcům nabídnout krmivo pro zvěř, je nejlepší seno, kaštany, žaludy, dále třeba jablka, mrkev či řepa. Určitě není vhodné sypat kdekoliv pečivo, které u zvěře může způsobit acidózu a mnohdy i úhyn, přesto se pečivo v lese stále objevuje. Pro zvěř je dobré pouze to, co vyroste v naší přírodě.

Ing. Andrea Drašnarová, Ph.D. (Gymnázium Lovosice)

V galerii vystavuje Milan Junek

Vyrůstal jste v dětském domově v nedalekých Dlažkovicích. Pomáhalo Vám umění již tehdy (mnoho dětí rádo kreslí a tím ventiluje své pocity) nebo jste se k němu postupně dopracoval? Co Vás přivedlo k fotografování?

Už jako malé dítě jsem hodně kreslil obrázky Josefa Lady. Už tam si myslím, že to celé vzniklo. Myslím, že jsem měl na kreslení talent, ale tam jsem ho neměl jak uplatnit. Ano, určitě jsem malováním ventiloval své emoce. Ty Ladovy obrázky jsem kreslil rád, protože mi hodně připomínaly rodinné zázemí. K fotografii jsem se dopracoval až v dospělosti.

Kde nacházíte inspiraci?

Inspiraci nacházím různě. Buď to jsou mé myšlenky, filmy nebo dané situace. Vždy fotím spontánně, bez předlohy.

Žijete v lázeňském městě Teplice, které mají mimořádnou atmosféru. Existují pro Vás nějaká oblíbená místní zákoutí, která byste si eventuálně dovedl představit na svých fotografiích?

V Teplicích jsem toho již nafotil mnoho. Jedno místo tam mám ale velice rád, a to je opuštěný blázinec v Dubí s tajemnou minulostí. To je místo, které mě vždy fascinuje, a nafotil jsem tam mnoho modelů.

Máte zkušenost s vystavováním i v USA. Jak se Vám podařilo proniknout až za „velkou louži" a jak tam bylo přijímáno Vaše umění? Říká se, že aby byl člověk úspěšný doma, musí nejprve zazářit v cizině, souhlasíte s tím? Ve kterých dalších zemích jste vystavoval?

V USA jsem měl jednu výstavu díky Jiřímu Jaskamnickému, zakladateli českého centra fotografie. Výstava probíhala v Los Angeles na fotografickém veletrhu. Nebyl jsem tam jediný český umělec, bylo nás tam víc. Jinak, co se týče Ameriky, tak americký magazín Advocate publikoval mých 60 fotografií a jednu zařadil mezi 80 nejlepších za rok 2017. To byl ten první zmiňovaný úspěch za hranicemi a pak teprve přišla česká média. Ano, je to přesně tak, jak říkáte. Nejdříve musí být úspěch venku a pak bude doma. V Česku jsem měl nespočet výstav. V roce 2017 jsem vyhrál jako absolutní vítěz cenu Photo Open. Posléze také přišel Top Star na Primě, což odstartovalo naplno mou kariéru. Co se týče světových magazínů, tak těch, co publikovaly mé fotografie, bylo hodně. Třeba španělský magazín Loev.

Na jaký přístroj fotíte?

Mám starší Nikon.

Hrdě se hlásíte ke svému romskému původu. Chodí Romové na Vaše výstavy?

Nechodí, jelikož jsou věřící a nahotu neuznávají. Vědí o mně, fandí mi, ale nechodí. To víte, není to hudba. Ano jsem romského původu a nestydím se za to.

Máte nějakého oblíbence či vzor z Vaší branže, ať umělců současných či dřívějších?

Tak určitě Robert Vano, František Drtikol, František Dostál a mnoho dalších. Ze současných pak malíř Tomáš Kubík, to je mega talent.

Krom aktů, které jsou pro Vaši tvorbu stěžejní, zpracováváte i jiná témata. Jaká to budou v LOVO Galerii a co Vás zaujalo, že jste se rozhodl pro jejich ztvárnění?

U vás v galerii budu vystavovat válečnou tématiku. Chci lidem ukázat, jak široký záběr dokážu mít. Tuto tématiku jsem nafotil s modelem a hercem Lubomírem Semanem, který je členem vojenského historického klubu. Fotografiemi jsme chtěli vytvořit příběh německého vojáka a ukázat citový posun. Tohle si však musí každý vzít ze svých pocitů, až uvidí fotografie. Vystavoval jsem tyto fotky v Praze a měly obrovský úspěch. A já jsem rád, že je mohu vystavit i u vás, ve vaší krásné galerii.

Máte nějaký profesní sen? Kde byste chtěl třeba vystavovat, s kým spolupracovat?

Určitě mám. Třeba nafotit paní Havlovou a další velké zajímavé osobnosti. *(rys)*

Tříkrálová sbírka letos trochu jinak

Vzhledem k pandemii COVID-19 jste bohužel letos neměli šanci potkat ve městě nebo kolem svého domu skupinku převlečených lidí za Tři krále s tradiční koledou My Tři králové jdeme k vám. Letošní sbírka byla pro všechny úplně nová. Kasičky byly umístěny na veřejně přístupných místech a úřadech obcí Lovosice, Libochovice, Třebívlice, Čížkovice, Radovesice, Lukavec, Lhotka nad Labem, Malé Žernoseky, Velemín a na Pošta Partner Sulejovice, Velemín a Milešov. Mnohokrát děkujeme za spolupráci a umístění statických kasiček na těchto místech.

Tříkrálová sbírka pokračuje a je možnost přispět až do 30. dubna 2021 a to formou ONLINE kasičky – bližší informace naleznete na stránkách www.trikralovasbirka.cz nebo www.fchlovosice.cz. Je také možnost libovolný příspěvek zaslat převodem na účet sbírky 66008822/0800 s variabilním symbolem 7770416 nebo přes chytrý telefon pomocí QR kódu platby.

Děkujeme všem dárcům, že přispěli a zároveň svým darem pomáhají potřebným. Výsledky ze statických kasiček, do kterých byla možnost přispět hotově, budou zveřejněné v některém z následujících čísel Lovosického dneška a konečný výsledek poté až po ukončení ONLINE kasičky. V případě bližších informací kontaktujte koordinátora Tříkrálové sbírky pro Lovosice a některé obce z ORP – Petr Urban: 777 077 768 nebo petr.urban@fchlovosice.cz .

Farní charita stále poskytuje pomoc občanům Lovosic a spádových obcí

Farní charita Lovosice v rámci pandemie COVID-19 poskytuje od října 2020 pomoc pro občany Lovosic a spádových obcí. Tato pomoc je nadále poskytována i v roce 2021 a to touto formou:

Krizová linka - pondělí až pátek v časech 8:00 – 13:00 hodin na telefonních číslech 737 264 843 nebo 732 345 215, případně písemně na e-mailu charita@fchlovosice.cz. Na krizovou linku se mohou obracet občané, kteří nevědí ordinační hodiny svého lékaře, nemají přístup k internetu a potřebují zjistit některé informace, nevědí, zda mají nárok na dávky Státní sociální podpory v této těžké době atd.

Obstarání nákupu a jeho dovoz - objednávky pro nákup a dovoz potravin, drogérie a léků a dalších potřeb z lékárny jsou přijímány od pondělí do pátku v časech 8:00 – 12:00 hodin na telefonním čísle 605 220 801 nebo na e-mailu charita@fchlovosice.cz. Zajišťuje nákup nejnutnějších potravin a potřeb pro osoby v karanténě, samoživitele, kteří pečují o nemocné dítě, osoby starší 65 let, osoby se sníženou možností pohybu apod. Nakupujeme pouze v jednom supermarketu a to proto, aby byl ušetřen čas a bylo možné odbavit daný den co nejvíce objednávek.

Spolufinancováno za podpory Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové a Nadace Terezy Maxové dětem. *Petr Urban, Farní charita Lovosice*

Karatisté hodnotili úspěchy za rok 2020

Sport Union, oddíl karate, na závěr sezony hodnotil úspěchy na republikovém šampionátu, rozšířené o zvláštní cenu. Závodníci v přední řadě, pod úspěšnými medailisty M ČR 2020, byli oceněni Cenou fair play COVID 2020 za cílenou úspěšnou přípravu na M ČR, ale byli zastaveni karanténou nebo pozitivními testy. I oni si tak zasloužili své ocenění stejně jako závodníci, kteří se na soutěž vypravili i pod hrozbou možné nákazy. Ocenění také obdržel trenér Petr Nechyba. Ve spodní řadě zleva: K. Sotonová, T. Chobotová, E. Gubíková, A. Čepičková, L. Kovářová, P. Peterka, M. Pavel. *J. Rajchert*

• • • Křížovka Lovosického dneška • • •

Na vaše přání přinášíme do každého vydání nevýherní křížovku. Tajenku z tohoto vydání najdete tradičně v dalším čísle spolu s krátkým článkem k danému tématu.

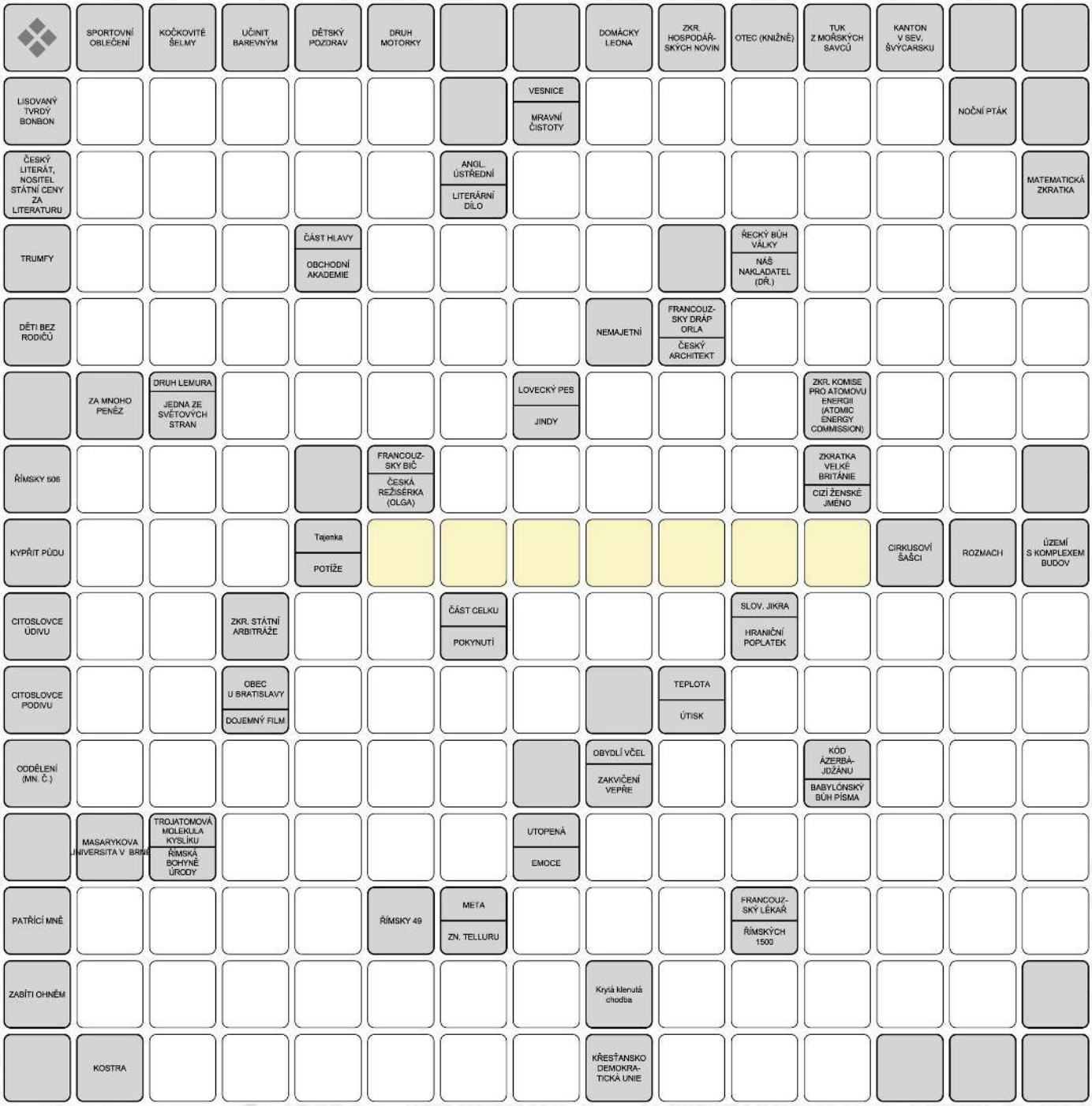

Další články najdete na dnesek.lovosice.com

Příští číslo Lovosického dneška vyjde 5. března

LOVOSICKÝ DNEŠEK

Informační měsíčník města Lovosice vydává Centrum kultury Lovoš, 8. května 13, 410 02 Lovosice, IČ: 00830186
Zodpovědný zástupce vydavatele: Ing. Petr Drašnar, Ph.D. Šéfredaktor: Mgr. Romana Dian Soukupová, MBA (rys). Redaktoři: Radim Tuček (tuc), Ing. Eva Hozmanová (hz), Barbora Marešová (bm). Články a inzerci přijímá redakce na e-mailu: sefredaktor@kclovos.cz. Redakce nezodpovídá za obsah inzerce. Nevyžádané příspěvky se nevracejí. Redakce si vyhrazuje právo krátit články. Tisk: Tisk Horák a.s. Povoleno MK ČR pod č. E 11617.